

NOE Levelek

A család minden tagja számára

179.

NAGYCSALÁD

NOE DEMONSTRÁCIÓ SZEPTEMBER 16.

Őszi Találkozó

Szeptember 30.

Benedek Elek születésnapja, a Népmese Napja

Tartalom

Vezető testületeink munkájából	
Beszámoló a közgyűlés óta eltelt időszakról . . .	3
A NOE állásfoglalásai	3
Európai Nagycsaládos Konferencia Győrött . . .	3
Érdekvédelem	
A felsőoktatásban résztvevők anyagi terhei	4
A „megduplázott” családi pótlék	5
Kárvallottak	6
Mi ellen tiltakozunk? – negatív intézkedések . .	6
Eletszerű – A 100 lépés utáni Új Egyensúly-ozás	7
Fogyasztóvédelem – otthoneremtés	9
Elektronikus adóbevallás	10
Demonstráció – szeptember 16.	
Mit kell tudni	
a szeptember 16-iki demonstrációról?	10
Felhívás – tiltakozzunk együtt!	13
Tudja-e Ön?	14
Önkormányzati választások	
Választások előtt	15
Választási menetrend	15
Választás 2006-2010	16
Milyen a családbarát önkormányzat?	17
Életünkről	
Otthon Segítünk Alapítvány felhívása	17
Megismerkedéstől a családalapításig	18
Berecz Andrásék vendégei voltunk	18
Őszi találkozó	20
Beszámoló az „Üdülj és okosodj” táborról . . .	21
Előzetes jelentkezési lap az Őszi találkozóra . .	22
Hirdetéseink	23
Üdülési ajánlataink	23

Kérjük, akinek az elmúlt húsz év bármely NOE-s eseményéről, rendezvényéről van fotója, küldje el a titkárság címére (kérésre visszaküldjük).

Felelős szerkesztő: Dr. Szabó Endre elnök
Főszerkesztő: Márki László
Tipográfia:
Corvinus Kiadó – Csupor Dániel (daniel.csupor@gmail.com)
Kiadja a NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS
EGYESÜLETE
Felelős kiadó: Török Ádám főtítkárnak
☒ 1056 Budapest, Március 15. tér 8.
Tel., fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771
NKÖM nyilvt.szám: 2.2/6811/2000
Honlap: www.noe.hu
E-mail: noe@noe.hu
Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30,
Ebédszünet: 12.00-12.30
A NOE számlaszáma: 11705008-20109369,
adószáma: 19024471-1-41
A „Családjainkért” Alapítvány
számlaszáma: 11705008-20427799, adószáma: 18011971-1-41
Mindkét számlát a Budapest V. kerületi OTP vezeti.
Nyomda: Royal Press Hungary Kft.

A 189-es, ingyenesen hívható információs számon tájékozódhattok szocpol-lal, gázártámogatással, közigazgatási ügyekkel kapcsolatban.

Az előző számban **Török Ádám** főtítkárnak **telefonszáma** hibásan jelent meg.
A telefonszám helyesen: **06-70/337-2180**.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!
A NOE Levelek 180. számának lapzártája: 2006. szeptember 21.

A címlapon szereplő képet **Papfalvy Borbála** (Budapest) készítette.

Beszámoló a közgyűlés óta eltelt időszakról

A közgyűlés óta két és fél hónap telt el.

Újjászerveztük, egy csapatba az országos érdekegyeztetést végzőket. Így az egymással összefüggő területekről mindenkinek állandóan friss információi vannak, mindent több szem lát, jobban el tudjuk osztani a teendőket. Új aktív tagokat is elkezdünk bevonni, akiknek „beletanulása” rendszerint hosszabb időszakot vesz igénybe. Igaz, most nagyon felgyorsultak, besűrűsödtek az események, ezért igen intenzíven kell dolgoznunk.

Tárgyalunk politikusokkal, döntéselőkészítőkkal, szakemberekkel, más civil szervezetekkel, véleményezünk szóban és írásban, rendszerint egyik napról a másikra (az eredményhez képest bizony sajnáljuk, hogy hányszor egész éjjel is). Sajtónyilatkozatokat és alkotmánybíró-sági beadványokat írunk, nyilatkozunk, interjúkat adunk, szakirodalmat olvasunk, szakmai továbbképzést tartunk társainknak, de a NOE érdekkörébe tartozó kérdésekben nemcsak a NOE, hanem mások által szervezett rendezvényekre, fórumokra is eljárnak.

Rendszeresen tanácsot kérünk a választmányi hírlistán, ill. a bizonyos szakterületen komoly tudásukról, tájékozottságukról ismert egyéb tagjainktól. A honlapon és a NOE Levelekben tájékoztató anyagokkal igyekszünk segíteni a tagság vagy más olvasók eligazodását a folyton változó jogszabályi dzsungelben.

Bárkinek, aki tájékoztatásért, tanácsért hozzánk fordul, igyekszünk családtag-nak kijáró módon segíteni. Ennek a munkának speciális szeleteit végzik a jogsegélyszolgálat tagjai is.

Az önkormányzati választásokon induló tagjainkat is legjobb tudásunk szerint segítjük.

Az érdekképviselői csapat magja:

Cser Károlyné, Éva (volt elnökhelyettes),
Dombai Lászlóné, Mária (építésügyi szakértő),

Kormosné Debreceni Zsuzsa (szociális ügyvivő),

Morvayné Bajai Zsuzsanna (elnökhelyettes) és

Szombathy Márta (elnökségi tag).

A vezetőséget érintő változás, hogy Farnady Judit elnökségi tagunk lemondott, az elnökségben végzett több éves értékes munkáját ez úton is köszönjük, s régióvezetőként továbbra is számíthatunk rá. Helyére automatikusan a közgyűlésen póttagnak megválasztott **dr. Szurgentné dr. Ocskó Olga** kerül, szerettel köszöntjük a testületben.

* * *

A NOE állásfoglalásai

Kedves Tagtársak!

Előző lapszámunkban még csak azt írtuk, hogy „a kormány példátlan megszorító intézkedéseket tervez”. Sajnos, ezeknek a terveknek egy része azóta elfogadott törvénnyé vált, a többi is halad a megvalósulás felé. Az Egyesület képviselői minden – a családokat érintő – témában ismertették a NOE álláspontját, véleményüket nyilvánították, javaslatokat fogalmaztak meg, és felhívták a figyelmet az intézkedések várható negatív következményeire.

Az elmúlt két hónap alatti televíziós és rádiós szerepléseink összesítve:

- **m1 (1), Duna Tv (2), Hír Tv (5), Tv2 (2), ATV (2), Echo Tv (5), RTL (1);**
- **Kossuth Rádió (8), Magyar Katolikus Rádió (2), Klub Rádió (5), Infó Rádió (1).**

Az érintett témák:

- *művi meddővé tétel,*
- *„megszorító csomag”:* gázáremelés és -kompenzáció;
az egészségügyben tervezett változások (vizit-, recept-, ágydíj, több-biztosítós rendszer stb.);
az oktatásügyben tervezett változások (tandíj, felsőoktatási hozzájárulás stb.);
az áfa-emeléssel kapcsolatos áremelések (élelmiszerek, közlekedés stb.);
- *Európai Nagycsaládos Konferencia.*

Nyilatkozóink: *Dr. Szabó Endre (5), Morvayné Bajai Zsuzsanna (12), Kormosné Debreceni Zsuzsa (5), Dr. Márki László (1), Cser Károlyné (12).*

Több témában adtunk ki sajtónyilatkozatot, majd július 11-én és augusztus 3-án sajtótájékoztatót tartottunk az Egyesület központjában, melyeken a szokásosnál jóval több média képviseltette magát, majd számos tv-, rádió- és újsághír számolt be a hallottakról.

Sajtónyilatkozatainkat és a sajtótájékoztató anyagát honlapunk (www.noe.hu) Érdekvédelem rovatában, a NOE-val kapcsolatban megjelent cikkeket pedig a Lapszemle rovatban olvashatjátok.

Kedves Tagtársaink!

A NOE Levelek előző számában „Közgyűlés után” címmel megjelent Márki László személyes véleménye, ami a közgyűlést megelőző évet értékeli. Katona Sándor, aki önkéntesként családjától, munkájától vonta el az időt, hogy szolgálja a (nagy)családok érdekeit, a cikk megállapításait magára nézve több szempontból is sérelmesnek találja. Tekintettel arra, hogy az elmúlt időszak értékelésében az alapvető ellentmondások részben az eltérő stratégiából, gondolkodásmódból adódnak, és arra, hogy a Közgyűlés az elnök lemondása után az új tisztségviselő megválasztásával letette a voksát a követendő stratégia mellett, a felek nem kívánják a vitát a NOE Levelek hasábjain folytatni. A követendő stratégia jóváhagyása és annak értékelése, valamint a választott vezetők megválasztása és értékelése a NOE megfelelő fórumainak a feladata.

Katona Sándor Márki László

Július 19-23. között nagy sikerrel zajlott le a Harmadik **Európai Nagycsaládos Konferencia** Győrött. Az eseményre a következő számban térünk vissza. A NOE honlapján olvasható José Manuel Durao Barrosónak, az Európai Bizottság elnökének, Sólyom László köztársasági elnöknek és Marie Panayotopoulos-Cassiotonnak, az Európai Parlament Pártközi Család- és Gyermekevédelmi Csoportja elnökének a konferenciához írt köszöntője. (Megjegyezzük, hogy Panayotopoulos asszony nyolcgyermekes anyja, politikusi tevékenysége előtt sok éven át a Görög Nagycsaládos Egyesület vezetője volt.)

Milyen anyagi változásokra, terhekre kell számítanunk, ha a gyereket felvették egyetemre, főiskolára?

1. Az egyetemi vagy főiskolai beiratkozást megelőző nyárra – a szóbeli érettségit követő hónaptól számítva, tehát júliusra és augusztusra – már sem családi pótlék, sem gyermekvedmény, sőt, árvaellátás sem jár. Csak a rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítása lehetséges (aki addig jogosult volt rá, ill. aki júl. 1-jén már ismét jogosultsággal, tehát érvényes hatósági bizonyítvánnyal rendelkezik). [A már egyetemista gyerekünk még augusztusra is kapja a tavalyi 5 434 Ft-ot, és júliusra is az új 5 000 Ft-os pénzbeli segílyt. Ezt követően egyetemista, főiskolás gyerekünk már csak az évenkénti kétszeri 5-5 ezer Ft-okat kaphatja, neki semmiféle természetbeni vagy egyéb ellátás nem jár. Ha a tanintézményben jogosult szociális, ill. tanulmányi ösztöndíjra, lakhatási támogatásra stb., azokat külön kell kérelmeznie, megannyi családi jövedelemigazolással.] Az árvaellátás és esetleg az árvák jogán járó özvegyi nyugdíj újbóli folyósításához is igazolni kell a beiratkozás tényét. Nem elég tehát, ha a kezünkben van az egyetemi vagy főiskolai felvételtől szóló hivatalos értesítés és ha az intézmény előírásai szerint a gyerek beiratkozottként regisztrálta magát. Nyáron is – szeptember végéig – érvényes viszont a régi diákigazolvány, tehát a közlekedési és kulturális kedvezményeket változatlanul igénybe lehet venni.

Tehát amint lehetséges, a felsőoktatási intézményben kérni kell a hallgatói jogviszony igazolását, méghozzá annyi példányban, ahány helyre azt be kell adnunk (árvaellátáshoz, özvegyi nyugdíjhoz, rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz és esetleg a kisebb gyermekekre járó ingyenes étkezéshez és tankönyvellátáshoz, ill. majd a 2006. januárjától megváltoztatni ígért energiatámogatáshoz is).

2. A legtöbb egyetemen, főiskolán csak november táján folyósítják az első ösztöndíjat, jegyzettámogatást, a szociális rászorultságtól függő szociális támogatással TALÁN korábban, de a laktámnak becézett lakhatási támogatást és a kedvezményes jegyzetvásárlásra jogosító utalványt is rendszerint jelentős késedelemmel. Ne feledjük: az első évfolyam

első félévében még nincs tanulmányi eredmény, így tanulmányi ösztöndíj sem – és egyetemista, főiskolás gyermekünk után már sem családi pótlék, sem adókedvezmény nem jár (bár, legalább a gyermekszámba beszámít, így a kisebb egykét testvér is még nagycsaládos családi pótlékra és adókedvezményre jogosít). Ez az első félév tehát nemcsak az újdonsült egyetemistának, főiskolásnak, de a szülőknek is igen nehéz lehet.

Ha a gyerek hallgatói hitelt vesz fel (ami azután bizony csökkenti a hitelképességét lakásvásárláskor), ennek összege az étkezésre és albérletre vagy kollégiumra is kevés, pedig jó legalább havonta egyszer hazautazni is. Számítani kell rá, hogy igen változatos nevekkal ellátott különféle díjakat, kinyomtatást, fénymásolást is kell fizetni, tankönyveket kell venni, sőt, a telefon-, internet-, helyi közlekedési, némi ruházatközlési és kulturális kiadások sem úszhatók meg.

3. Tanév közben, s különösen az első tanévben, helyesebb mentesíteni gyermekünket önmaga eltartásának terhe alól. A tanév közbeni rendszeres pénzkeresés ugyanis óhatatlanul gyermekünk egészségének, tanulmányi eredményének, jövőbeni elhelyezkedési esélyeinek rovására megy. Nyaranta, ill. felsőbb éves korában azonban már kifejezetten jót tehet, ha lehetőleg saját leendő szakmájához kapcsolódóan pénzkereséssel is foglalkozik – sokan így tudnak szert tenni némi gyakorlatra, sőt, egy későbbi jó álláshoz alkalmas kapcsolatokra is.

4. Látszólag apróság: az egyetemi-főiskolai évek már nem számítanak szolgálati időnek a későbbi nyugdíj szempontjából. Ezért aki az egyetemi, főiskolai évek alatt dolgozik, már csak emiatt is lehetőleg hivatalosan bejelentve tegye.

5. Sajnos, nem minden egyetem, főiskola honlapján olvashatók azok a szabályzatok, amelyekből megtudhatjuk, milyen feltételekkel juthat gyermekünk szociális támogatáshoz, laktámhoz, a tanulmányi ösztöndíj összege pedig rendszerint intézményenként, szakonként, évfolyamonként és félévenként is változik. Legkésőbb a beiratkozáskor megkapja az elsőéves hallgató a rá vonatkozó szabályzatokat. Legkésőbb ekkor tudhatjuk meg azt is, hogy milyen ütemet kell tartania államilag támogatott képzésben tanuló gyermekünknek ahhoz, hogy megőrizze alanyi jogú tandíjmentességét. Államilag támogatott képzésben tanuló hallgatóval is előfordulhat azonban, hogy bizonyos feltételek esetén mégis tandíjat kell fizetnie. Ilyen eset lehet, ha „túl sok” tanegységet vesz fel,

ha szakosodik, vagy ha a felsőoktatási intézmény oktatói által tartott intenzív nyelvtanfolyamon vesz részt. A diploma feltételét jelentő állami nyelvvizsga letételéért minden esetben fizetni kell, de ha a vizsga sikeres, akkor a diploma feltételét jelentő nyelvvizsga díját (drágább vizsgának csak egy részét) visszatérítik. A most bevezetett tandíj a támogatott képzésre idén felvett hallgatókra még nem vonatkozik.

6. A felvételtől szóló értesítéssel nem feltétlenül küldik ki a diákotthoni, kollégiumi felvételtől szóló értesítést is. Sőt, lehetséges, hogy ezt csak a felvételt követően lehet igényelni. Férőhelyhiány esetén gyakori, hogy az oktatási intézményhez közelebb lakó vidékiek nem jutnak be, sőt, az is, hogy a napi ingázók semmiféle emiatti támogatásra sem jogosultak. A diákotthoni, kollégiumi férőhelyek elosztását helyi szabályzat alapján végzik; van, hogy a szociális helyzet a legfontosabb, de olyannal is találkozunk, ahol a jelentkezőket – megdöbbentő módon – a felvételi eredmények rangsorolták.

7. A napi ingázásra kényszerülők figyelmébe: a különböző Volán-társaságok nem mindig fogadják el egymás bérletét még a közös vonalszakaszokon sem, ezért alaposan tájékozódni kell.

8. Külön is felhívjuk a figyelmet arra, hogy egyetemista vagy főiskolás gyermekünk csak teljes áron kaphat ebédet, diákotthoni, kollégiumi elhelyezést.

9. Ha az újdonsült egyetemista, főiskolás jogosult lesz szociális támogatásra, laktámra, célszerű a beiratkozásra vagy rögtön azt követően már valami olcsó bankszámlájának is lennie, mert arra kapja a járandóságát. (Van bank, ahol diáknak gyakorlatilag egy fillérbe sem kerül az elektronikus bankszámla megnyitása, nincs havi díja, kártyadíja, mégis ingyenes SMS-t kap a kártyahasználatról, havonta párszor ingyen használhat bármilyen ATM-et. A banknak az benne az üzlet, hogy odaszokkik a gyerek.)

10. Nagyon résen kell lenni, mert az ún. kreditrendszerben – akár csak órarendi ütközések miatt is – igen könnyű kicsúszni az államilag finanszírozott képzési időből.

11. A nyelvvizsga-követelményekre külön is ügyelni kell, mert a diploma feltételét jelentő nyelvvizsgá(k)hoz megfelelő felkészülésre van szükség. Ha a gyermekünknek a felsőfokú tanulmányok ideje alatt kell nyelvvizsgá(k)at tennie, ehhez folyamatos nyelvtanulásra van szüksége. Hogy a nyelvvizsgát mennyire

komolyan kell venni, jelzi, hogy az utóbbi években az egyetemet, főiskolát végzetteknek kb. az ötöde a nyelvvizsga hiánya miatt nem kaphatta meg a diplomáját.

12. Egyetemre, főiskolára felvett gyermekünk számára a legnehezebb időszak következik: meg kell tudnia, mit is várnak el tőle, olyan tennivalók elvégzéséhez kell taktikát kialakítania, amelyekben még nincs gyakorlata, sőt, önmaga teljesítőképességét sem ismeri. Egy bizonyos, ha egy oktató azt mondja valamire, hogy azt önállóan meg kell csinálni, ezt még akkor is az általa megadott határidőre kell elvégezni, ha többet nem is említi ezt a feladatot. Ugyanis előfordul, hogy vagy a félév végén, aláírásakor derül ki, hogy ezt is beszámítja, vagy az adott tárgyból leteendő vizsgán, hogy e feladat elvégzése hiányzik. Vannak olyan tárgyak is (matematika, nyelvek stb.), amelyeket csak úgy lehet tanulni, ha rendszeresen foglalkozunk vele. Rengeteg olyan tárgy is van, amellyel félév, év közben egyetlen szeminárium sem foglalkozik, mégis tudni kell a vizsgára. Vannak olyan kötelező olvasmányok, amelyeknek elolvasására akár már az előző nyáron is időt kell szakítani. Tehát, igen nagy jelentősége van annak, hogy a frissen felvett diák mennyire tanult meg tanulni, mennyire ismeri saját képességeit és mennyire önálló a feladatai meghatározásában, az időbeosztásban, mennyire tájékozódik oktatóitól és felsőbb éves diáktársaitól.

Látszólag apróság: nem szabad egész nap – és főképpen éjjel – tanulni. Ha az ember rendszeresen sportol, mozog, levegőn van, az agya is jobban fog. Kellő mennyiségű alvás nélkül agyunk nem képes megfelelően rögzíteni a szokatlanul sok új ismeretet.

Készségtárgyakból, mint pl. a matematika, az idegen nyelvek, az első – többnyire komoly vizsgával felérő szintfelméréssel kezdődő – tanóra előtt egy-két héttel érdemes átismételni, begyakorolni a valaha már tudottakat, hogy erősebb csoportba kerülhessen az ember.

13. Érdekképviselési kérdések. Megalkulásunk, 1988 óta foglalkozunk az eltartotti adókedvezmény kérdésével. A felsőoktatásban tanuló gyermekeinkkel kapcsolatban azonban eddig mindig azt a kormányzati ígéretet hallhattuk, hogy nem a szülők adókedvezményezésével, hanem ösztöndíjjal és szociális alapon járó hallgatói juttatásokkal óhajtják megoldani a kérdést. Most is, amikor kizárólag nagycsaládosnak minősülő keresők-nél és csak töredéke marad meg a gyer-

mekkedvezménynek, azt kértük és kérjük, hogy legalább az első szemeszter idején, amikor – még nem lévén tanulmányi eredmény – ösztöndíj sem jár, tehát legalább ekkor az egyetemista, főiskolás eltartott után is lehessen érvényesíteni eltartotti kedvezményt. Persze, ebből még egyáltalán nem következik, hogy ez meg is valósul.

Összehasonlításképpen: az Európai Unió több országában is a szülőknek az eltartott egyetemista vagy főiskolás gyermekük után családi pótlékot folyósítanak, ill. normális nagyságú adókedvezményt vehetnek igénybe.

Akinek tehát olyan emlékei volnának, hogy hajdan, az ő egyetemista korában a legszegényebb diákok ténylegesen is megéltek abból, ha jól tanultak, ezt – sajnos – már csak nosztalgiából érdemes emlegetnie. Ma a legkiválóbbak, a közársasági ösztöndíjasok juttatása (30 250 Ft/hó) – albérlet, kollégiumi díj és távolsági közlekedési és tanulmányi költségek nélkül számítva, még helyi egyetemre járva – sem éri el az érintett hallgató létminimumának még a 2/3-át sem.

Minden probléma, aggály ellenére azonban nagy öröm, amikor látjuk, a mi gyerekeink talpraesettek, életrevalók, sikeresek, tudnak – mert megtanítottuk őket – küzdeni, dolgozni, örülni.

Összeállította:

Morvayné Bajai Zsuzsanna
elnökhelyettes

***

A „megduplázott” családi pótlék

A Nagycsaládosok Országos Egyesületének nyilatkozatait a több gyermeket nevelők anyagi helyzetéről a kormány nem mulasztja el helyesbíteni – újságban, rádióban, televízióban, –, mondván: „2006-ban átlagosan 84 %-kal emelték meg a családi pótlékot az előző évhez képest.” Ezt az állítást hónapok óta MEGDUPLÁZTUK A CSALÁDI PÓTLÉKOT! szövegű óriásplakátokon is igyekeznek a fejünkbe verni: Azt sehol nem publikálják, mi az, amit ennek az intézkedésnek a forrásaként felhasználva nemhogy nem dupláztak meg, hanem teljesen el is töröltek. Mivel annak, aki mindezt nem a saját bőrén tapasztalja, egy ilyen óriásplakát **rendkívül meglepetésszerű** lehet, szükségesnek tartjuk röviden ismertetni a valós tényeket.

Bár igen különböző lehet az egyes családok helyzetében bekövetkezett változás, az egyszerűség kedvéért nézzünk meg egy-egy **4 gyermekes** – ez a Nagycsaládosok Országos Egyesületében átlagos – jellegzetes élethelyzetű **családot**:

1. A legszegényebbek, akiknél tavaly az egy főre eső jövedelem a segélyhatárt adó öregségi nyugdíjminimum (24 700 Ft/hó/fő) alatt volt és a családi pótlékon felül rendszeres gyermekvédelmi támogatást (rgyvt) is kaptak (5 434 Ft/hó/gyermek), – mindkettőt 13 hónapra! –, idén pedig szintén a segélyhatár, a nyugdíjminimum (25 800 Ft) 110 %-a (28 380 Ft), illetve egyedülálló szülő esetén 120 %-a (30 960 Ft) alatt van az egy főre eső jövedelmük, ezért rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (rgyvk) is részesülnek (a csak természetben igénybe vehető kedvezmények mellett ez 2 x 5 000 Ft/gyerek összeget jelent évente, ami 12 óra elosztva 833 Ft/hó/gyerek) és adókedvezményt sem tavaly, sem idén nem tudtak igénybe venni.

2005-ben 4 gyermekre összesen (a 13. havit is beszámítva, havi átlagban 1 hónapra): családi pótlék: 33 800 Ft rgyvt 23 547 Ft összesen: 57 347 Ft/hó.

2006-ban: 4 gyermekre összesen (a 13. havi megszünt) családi pótlék: 56 000 Ft rgyvk 3 333 Ft összesen: 59 333 Ft/hó.

Ez 3,46 %-kal több, mint tavaly.
Ez MEGDUPLÁZÁS lenne?!

2. A „gazdagok”, akiknél az egy főre eső jövedelem mindkét évben a fenténél magasabb, bár a család esetleg még szintén létminimum alatt él, így sem tavaly rgyvt-re, sem idén rgyvk-ra nem jogosultak, de az adókedvezményt tavaly is, idén is teljes mértékben igénybe tudják venni. (Az adókedvezmény a nagycsaládosoknál tavaly 10 000 Ft/hó/gyermek volt, ez évben csak nagycsaládosoknál maradt meg, de 4 000 Ft/hó/gyermek összegre csökkentve.)

2005-ben 4 gyermekre összesen (a 13. havit is beszámítva, havi átlagban 1 hónapra): családi pótlék 33 800 Ft adókedvezmény: 40 000 Ft, összesen: 73 800 Ft/hó **2006-ban** 4 gyermekre összesen (a 13. havi megszünt): családi pótlék 56 000 Ft adókedvezmény 16 000 Ft összesen: 72 000 Ft/hó

Ez 2,5 %-kal kevesebb, mint tavaly.
Ez is MEGDUPLÁZÁS lenne?!

3. A változtatás „nyertesei”, akiknél az egy főre eső jövedelem mindkét évben a segélyhatárnál magasabb, bár a család

esetleg még szintén létminimum alatt él, így sem tavaly gyvt-re, sem idén gyvk-ra nem jogosultak, de az adókedvezményt sem tavaly, sem idén nem tudják igénybe venni, mivel jövedelmük vagy járandóságuk adómentes: (pl. minimálbér, gyermekgondozási, ápolási ellátás, nyugdíj, árvaellátás, tartásdíj stb.).

2005-ben 4 gyermekre összesen (a 13. havit is beszámítva, havi átlagban 1 hónapra): családi pótlék: 33 800 Ft.

2006-ban 4 gyermekre összesen (a 13. havi megszűnt): családi pótlék: 56 000 Ft.

Ez csaknem 66 %-os növelést jelent.
Ez is MEGDUPLÁZÁS lenne?!

Valódinak nevezhető „megduplázás” kizárólag e csoporton belül és csak az egy-gyermekesek esetében következett be, akik tavaly is (havi átlagban 5 525 Ft-ot) és idén is csak családi pótlékot (11 000 Ft) kapnak.

A sokat emlegetett 84 % csak átlagadat, ami kizárólag a szorosan vett családi pótlékra igaz, de mint a fentiekben kimutattuk, önmagában véve publikálva **súlyosan megtévesztő!**

Mindez nem változtat azon a tényen, hogy az adórendszer jelentős mértékben megcsapolja és még a segélyezési rendszer is figyelmen kívül hagyja a gyermekek és más eltartottak létminimumát.

2006. augusztus 19.

Összeállította: *Cser Károlyné*
NOE, szociálpolitikai tanácsadó

***

Kárvallottak

Az ún. 100 lépés program keretében 2005-ben átalakították a gyermektámogatási rendszert.

Megszüntették a 13. havi családi pótlékot, a rendszeres gyermekvédelmi támogatást és az egy-két gyerekeseknek járó, valamint a magzatok utáni jövedelemadókedvezményt, csökkentették a nagycsaládosok – már jövedelemtárhoz kötött – jövedelemadókedvezményét.

Felemelték viszont a családi pótlék havi összegét (a plakátokon olvasható megduplázás, persze, nem valósult meg) és a segélyezett gyerekeknek a kizárólag természetben igénybe vehető étkezési kedvezmény és a nem nagycsaládosoknak is ingyenes tankönyvellátás mellett –

NOE-nyomásra – évente kétszer, és pedig júliusban és novemberben gyermekenként 5-5 ezer Ft készpénzsegélyt biztosítanak.

Az átmenet megkönnyítésére 2006. első félévében mindenki, aki 2005-ben jogosult volt rendszeres gyermekvédelmi támogatásra, tovább kaphatta a kedvezményes gyermekintézményi étkezést, de 2006. július 1-jétől a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre átkeresztelt segélycsomag (kedvezményes étkezés – ezen belül most ősztől már bölcsiben, oviban és az első 8 évfolyamon ingyenes, a nagyobbaknak félárú étkezés –, nem nagycsaládosoknak is ingyenes tankönyv, évi kétszeri készpénzsegély) már csak azoknak jár, akik – jövedelemigazolással, vagy nyilatkozattal – már ennél a dátumnál korábban kiváltották az ehhez szükséges hatósági bizonyítványt. (Azoknak a nagycsaládoknak, ahol már minden gyerek legalább 9. évfolyamos, a segély csak az évente kétszeri gyermekenkénti 5-5 ezer Ft többletet jelenti a nem segélyezett nagycsaládosokhoz képest.)

Voltak, akik nem vették komolyan a NOE Levelekben és a NOE honlapján is kiemelten megjelent figyelmeztetést, hogy minél hamarabb célszerű elintézni az ilyen igazolásokat. Többen úgy gondolták, majd küldenek a hatóságok valamiféle papírt, űrlapot a támogatás folytatásához, ill. hogy bizonyára minden automatikusan folytatódik. Június vége felé azért már ők is bementek a polgármesteri hivatalba, és benyújtották, amiket kellett (gondolván, most is a postára adás napja számít). Meg is kapták a hatósági bizonyítványukat valamilyen júliusi dátumú jegyzői aláírással.

De nem a júliusi gyerekenkénti 5 000 Ft-okat. Indoklás (a jogszabály is ezt írja elő): akire nézve július 1-jén nem volt hatósági bizonyítvány, annak nem jár.

A pórljárt családok túlnyomó többsége rendszeresen egyéb – mérlegelés alapján odaítélhető – segélyt is kérelmez a polgármesteri hivatalban, ezért nem is mernek komolyabban reklamálni.

És miután már az iskolakezdéshez olyan hasznos 13. havi családi pótlék is megszűnt, meg hát a gyerekek lába is – mintha mi sem történt volna – megnőtt a nyáron, ezért e családok most komoly pénzzavarba kerültek.

De ugye, nem a mi helyi szervezeteinkhez tartozók voltak ennyire tájékozatlanok?

Morvayné Bajai Zsuzsanna

Mi ellen tiltakozunk?

Mely FŐBB negatív intézkedések születtek, és melyek várhatók?

A megkérdezésünk nélkül és az ennek dacára mégis beadott véleményünk, javaslataink ellenére, de még azt sem tudjuk, hogy mi célból ...

Ami már kihirdetett jogszabályban van:

1. Emelkedik – kétszer is – a bérből levont, ill. külön befizetendő egészségbiztosítási járulék és a munkavállalói járulék. Akinek tehát a bruttó bére, jövedelme nem nőtt legalább ennyivel, annak kevesebb lesz a nettó havi pénze is.

2. Csökken a mindenki által igénybe vehető adókedvezményekre jogosító jövedelemhatár és a nem családi adókedvezmény összeghatára is.

3. A lakáshitelek törlesztése után igényelhető adójóváírás fokozatosan megszűnik.

4. A kamatadó látszólag csak a magasabb jövedelműeket érinti, ám aki kötelezően bankszámlára kapja a pénzt, annak is vonni fognak a látra szóló összeg kamataiból (jóllehet azok rendszerint még a bankszámla-vezetés díját sem fedezik).

5. Nő az ÁFA, megszűnik a középső kulcs, így számos kedvezményes besorolású termék és szolgáltatás a normál – 20 %-os – kulcsba kerül át. Ez alapvető termékeket és szolgáltatásokat is érint, pl. az energiaárakat is.

6. Az energiaárak közül csak a vezetékes gáz és a távfűtés díjemelkedésének egy részére nyújt fedezetet a jövedelemhatár alatti nagycsaládosok és a fogyatékkal élők számára a lehetővé tett támogatás. A távfűtési támogatásra ezen kívül nyugdíjasok is jogosultak (ám aki nyugdíjaskorú létére csak munkanélküli, de nem jogosult nyugdíjra?). És bár máris emelkednek a tűzifaárak, a palackos gáz és a fűtőolaj is mindig együtt mozog a kőolaj- és földgázárakkal, e kör most is kimaradt a támogatásokból. Ám ez a rendszer is csak 2006-ra vonatkozik, utána már csak a sokkal magasabb energiaárak melletti jövedelemigazolásos, sorbaállásos szociális támogatási rendszer várható (amiből a kizárólag igazolt jövedelemmel rendelkezők szoktak kimaradni meg éppen a leghátrányosabb helyzetűek is, mert ők ilyen bonyolultan még kérni sem tudnak).

7. A lakásfenntartási támogatást ugyan helyi rendeletben kell szabályozni,

de a törvény szerint jogszerű, ha a háztartás első tagjára 35 m², további 3 tagjára további 10-10 m² lakás-alapterület van megengedve, míg az efölötti családtagokra fejenként már csak 5-5 m² is elegendő, vagyis egy bármilyen szegény tíztagú család már nem feltétlenül jogosult lakásfenntartási támogatásra, ha 96 m²-es lakásban laknak.

8. Százalékos mértékűről rögzített forintértékűvé válnak a közlekedési kedvezmények, így az áremelkedést teljes mértékben megérzik a bérletet, jegyet vásárlók. Ez nagymértékben sújtja az iskolába, munkahelyre, orvoshoz bérlettel járókat, a diákberleteket is. És még mindig hallani sem akarnak gyerekjegyről vagy arról, hogy GYET-en, ill. GYES-en (legalább egyévesnél fiatalabb gyermek mellett) nyugdíjas-bérlettel lehessen közlekedni.

9. Számos tartós betegség esetében megszűnt a méltányossági GYES lehetősége.

10. Nincs emelési automatizmus a családi pótlék rendszerében. Ha a családi pótlékot nem emelik 2007. januárjában, és valóban fejenként átlagosan évi 13 000 Ft-tal nőnek a terhek, akkor ez éppen akkora összeg, mintha egy kétgyermekes egyedülálló szülőtől visszavennék másfél havi családi pótlékot, ill. egy négygyermekes családtól az egyik gyereknek csaknem egy félévi családi pótlékát vagy az anya negyedévi GYES-ét vennék el.

11. Sok területen (adózás, házon kívüli munkavállalás, gyermekintézményi igénybevétel, munkajogi védetség) hátrányos a GYET-en lévők megítélése a GYES-en lévőkéhez képest. Csak nem azért, mert GYET-re csak nagycsaládosok jogosultak?

12. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás kedvezményé alakítása azt jelenti, hogy aki bármely okból nem tudja igénybe venni az ingyenes, ill. a féléves étkeztést, ennek értékét pénzben vagy másféle természetbeni ellátásként sem kapja meg, tehát bármennyire is rászoruló legyen, (az évi kétszeri 5-5 ezer Ft-os készpénzsegélyen kívül) ellátatlan marad.

13. A rendszeres szociális segélyezés új, családi szemléletű rendszere azt jeleníti, hogy amennyiben a családban csak a gyerekek jogán jár ellátás, akkor ezt a gyerekek létfenntartásához is kevés összeget a szülő jövedelmének is tekintik, de ha a gyerekeit egyedül nevelő szülő GYET-et kap, tehát rendszeres pénzfeladásban részesül, akkor már bármekkora szegénységük ellenére sem jogosultak

erre a nyomorult kis segélyre (özvegyek jelezték, hogy havi 10-13 000 Ft-tal csökkent a segélyük, négygyermekes GYET-es anya, hogy nekik egyáltalán nem is jár, mert bármekkora szegénységük ellenére is a GYET ebből a segélyfajtából kizáró rendszeres pénzfeladásnak minősül).

Amit még nem hirdettek ki, mert Sólyom László köztársasági elnök úr alkotmányossági vizsgálatra küldte:

14. A felsőoktatási törvény, amelyben az is szerepel, hogy a tanulmányaikat 2007 őszén megkezdők esetében évi százszázalékos nagyságrendű tandíjat vezetnek be az államilag támogatott hallgatók számára is, miközben biztosan csak az számíthatna tandíjmentességre, aki középiskolás korában volt rendszeres gyermekvédelmi segélyezett vagy állami gondozott.

Ami még nincs eldöntve és törvénybe foglalva, és a véleményünk még számíthat: 15. Értékalapú ingatlanadót akarnak bevezetni. Tiltakozunk az ellen, ha nem lenne adómentes személyenként 25 m².

16. Tovább nő a nyugdíjkorhatár (így több évtizednyi befizetések ellenére többen maradnak nyugdíj nélkül, amikor már életkoruk, egészségi állapotuk miatt sem képesek dolgozni). Semmi jele annak, hogy aki gyermekneveléssel is hozzájárul a társadalombiztosítás fenntarthatóságához, a jövőben emiatt akár csak kíméletre is számíthatna.

17. Nőnek a gyógyszerterhek, lehetséges, hogy még az életmentő gyógyszerekért (pl. az inzulinért) is fizetni kell, vagyis akinek éppen nincsen pénze és nem tud idejében anyagi segítséghez jutni, valóban belehalhat.

18. Vizitdíjat, kórházi díjat vagy önrészesedést akarnak bevezetni (a lényeg, hogy ne csak járulékot fizessünk, de 3 évesnél idősebb korban a járulékfizetés ellenében igénybe vett egészségügyi ellátás költségeihez – pár kivétellel – külön is járjunk hozzá). Ezeknek a pénzessé váló ellátásoknak kiemelt esetei a gyerekközösségekben sorozatosan összeszedett és a testvéreknek is átadott betegségek, netán egy tetűjárvány, vagy az egészséges-igazolások is.

19. Esetleg az indokolt, bár nem sürgősségi mentős szállításért is fizetni kell majd.

20. Lehet, hogy külön járulékot kell majd fizetni, ha valaki betegség esetén táppénzt is akar kapni.

21. Lehet, hogy külön járulékot kell majd fizetni ápolásbiztosítás címén (annak is, akinek elég sok gyereke van

ahhoz, hogy külső ápolót sose vegyen igénybe).

22. Mindehhez pedig elégséges forrást lehetne találni az egészségkárosító cikkek után befolyó adókból (dohány, alkohol jövedéki adója, de angol mintára pl. a kólára és chipsre is érdemes lenne külön adót bevezetni), sőt, ezekből talán még a betegség-megelőzésre, tömegsportra is maradna.

23. Az eddigi egységes egészségügyi biztosítási rendszer helyett – hogy egyszerűbb legyen hozzájutni a csábítóan nagy járuléktömeghez – több biztosító osztaná fel egymás között a páciensek piacát (aligha érdekelné őket jobban a beteg, mint a profitjuk).

Tehát:

Találkozunk szeptember 16-án 10 órakor Budapesten a József nádor téren (a Deák térhez közel) egy rövid sétára a Kossuth térig.

Ne egyedül jöjjetek, és ne hagyjátok otthon a babakocsikat sem!

***

Életszerű

A 100 lépés utáni Új Egyensúly-ozás

A Nagy család

Hat éves kislányok és két éves ikerkislányok vannak. Ez, ugye, három gyerek.

Öngondoskodás

Nagy Apuka három műszakban dolgozik. A munkáltatója ugyan csak minimálbéren jelentette be, de külön is fizet neki még havi 15 000 Ft-ot. Nagy örül, hogy így legalább táppénzre jogosult lesz, ha megbetegszik, és annak idején majd még minimálnyugdíjra is számíthat. Viszont szomorú, hogy a járulékemelés miatt mostantól kevesebb pénzt visz haza, mint eddig.

Gyermekgondozási ellátáson

Nagy Anyuka (az ikrek miatt) dupla gyeset kap, de emellett visszament a munkahelyére. A gyerekek ezalatt bölcsődében és óvodában vannak. Ha betegek, a szomszéd néni vigyáz rájuk.

Egy év múlva, amikor az ikrek 3 évesek lesznek, Nagy Anyuka gyes helyett gyetre lesz jogosult, ami viszont már nem dupla. Munkahelyén bejelentette, hogy ettől kezdve már csak napi 4 órát lehet távol az otthonától munkavégzés céljából,

és a gyerekek is csak legfeljebb napi 5 óra hosszát lehetnek gyermekintézményben, így – megértését kérve, hogy nem vállalják tovább egy kisgyermekes, nagycsaládos dolgozó kockázatát – elbocsátották. Ezt annál is inkább megtehették, mert 3 évesnél idősebb gyermek gondozása céljára már nem kötelező fizetés nélküli szabadságot adni vagy részmunkaidőt biztosítani.

A rászorulókat segítyezzük

A két minimálbérből meg a zsebbe kapott havi 15 000 Ft-ból, a gyetből és a családi pótlékból összeálló családi összjövedelem ugyan messze alatta marad a Nagy család létminimumának, ám segítyekre mégsem jogosultak.

Segítjük a rászoruló lakáshoz jutását

Nagy Anyuka és Nagy Apuka a három gyerekkel szeretne kiköltözni özv. Nagy Nagymama szobájából (Nagy Nagymama ugyanis – amikor nincs műszakban – a konyhában lakik, amióta szoba-konyhás lakásában családot alapított a fia).

Egy kis két-háromszobás lakás – újonnan – 20-30 millióba kerül. Használtan – esetleg – csak 14-20 millióba. Így azután Nagyék nem is jogosultak a három gyerek utáni szocpolra, hiszen ilyen drága lakásra nem jár. Olcsóbb régi lakás meg csak olyan településeken van, ahol sem munka, sem iskola nincs.

Viszont még szerencse, hogy nem kaphatnak szocpolt, és ezzel megmenekülnek a lakásvásárlási csapdától is, mert egy ilyen óriási, 55-70 m²-es lakás törlesztőrészleteit és rezsijét úgysem bírják fizetni.

A Kis család

Kis Apuka meghalt, Kis Anyuka – hátrányos helyzetű borsodi községben – egyedül neveli két gyermekét. Havi 55 000 Ft árvaellátást, 12 000 Ft özvegyi nyugdíjat és 26 000 Ft családi pótlékot – összesen 93 000 Ft-ot kapnak. Kis Anyuka munkához, még közmunkához sem jut már évek óta, hiszen arra nagyobb szükségük van azoknak, akik még árvaellátást és özvegyi nyugdíjat sem kapnak.

Gyermek- és családsegélyezés

Ezzel éppen meghaladják a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelemhatárát, és a munkajövedelem nélküli anya sem kerülhet be a rendszeres szociális segélyre jogosultak közé, hiszen a gyermekek jogán járó ellátások az ő megélhetését is biztosíthatják. Igaz, ezzel a gyerekek is létminimum alá kerülnek. Ha Kis Anyukának nem lennének gyermekei, természetesen jogosult

lenne a rendszeres szociális segélyre. Már csak az a kérdés, hogy mi célból is kapják a kiskorú gyermekek az árvaellátást. Meg hogy nemcsak a szülőnek kell-e mindent megosztania a kiskorú gyermekeivel, de a kiskorú gyermeknek is kötelessége-e a saját létfenntartása rovására is eltartania a szülőjét.

Kisék havi villanyszámlája 10 000 Ft, 4 500 Ft-ért használnak palackos gázt, a vízdíjjal, a szemétdíjjal, a telefonszámlával és télen a fűtési költséggel együtt ez átlagosan 30 000 Ft-os havi rezsit jelent.

Az oktatásügy reformja növeli az esélyeket

A nagyobbik gyerek a szomszéd városban tanul középiskolában, ezért vagy távolsági buszbérletet, vagy diákotthoni térítési díjat és mindenképpen étkezési díjat kell fizetniük. Ez kijön havi 8 000 Ft-ból. A két iskolás gyerek tanszerei, gyakran kinőtt – használtan vett – ruhái, cipője havi átlagban 10 000 Ft-ból kihozhatók. A helyben tanuló általános iskolás gyerek otthon ebédel. A fix költségek levonása után tehát minden egyébre (otthoni étkezésre, szappanra, mosószerre, lakáskarbantartásra stb.) naponta 1 500 Ft-ot – fejenként tehát 500 Ft-ot – költhetnek.

Ebből kellene a későbbi tandíjra is megtakarítaniuk, hogy az igen tehetséges nagyobbik gyerek főiskolára mehessen. És ha a kicsi is ilyen tehetséges, akkor Kis Anyuka kétszer annyi tandíjat fizethet. Ugyanis középiskolás korukban – tehát most, amikor Kis Anyukának is a gyermekei ellátására kapott pénzből kell megélnie – nem voltak jogosultak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ezért a főiskolán sem kaphatnak automatikus tandíjmentességet.

Ha a gyerekek véletlenül akkora diákhitelt tudnak felvenni és annyi ösztöndíjat tudnak kapni, hogy Kis Anyukának nem kell őket támogatnia, akkor bizonyára remekül ki tudja majd fizetni az özvegyi nyugdíjat esetleg 23 220 Ft-ra kiegészítő rendszeres szociális segély jóvoltából a gyerekek távollétében már csak havi 25 000 Ft-ot kitevő lakásrezsit. És még enni is fog – ha valaki megvendégeli.

Az egészségügy reformja a népegészségügyi programot szolgálja

Most azonban ebből a fejenkénti napi 1 500 Ft-ból kellene vizitdíjat vagy számlaönrészt, receptírási vagy kiváltási díjat, gyógyszert, sőt, ha nagy a baj, kórházdíjat is fizetniük, valahányszor például tüdőgyulladás akar lenni a vírusos influenzából. És mert hárman vannak, háromszor annyi ilyen díjat kell fizetniük, mintha Kis Anyukának nem lennének gyer-

mekei. Viszont – mert mindenben lehet jót találni, csak akarni kell, de nagyon – Kis Anyukának mindössze feleannyi ilyen díjat kell fizetnie, mintha nem kettő, hanem – *horribile dictu* – öt gyermeke lenne.

Doktor Néni (nem mintha adóbehajtó lenne) meg sem könyörülhet Kis Anyukán, mert ha receptet vagy beutalót ír, annak a Rendszerben nyoma van, tehát neki el kell számolnia a Kis Anyukáékat vitathatatlanul terhelő vizitdíjjal, receptírási díjjal vagy kórházdíjjal. Ellenben ha Kis Anyukáék e díjakat nem tudván fizetni nem mennek el orvoshoz minden vacak kis tüdőgyulladással, Doktor Néni is kevesebbet fog keresni, és a Kis család gyermekei sem feltétlenül érik meg a felnőttkort. Pláne nem egészségben.

A Gazdag család

A Gazdag családban nyolc gyerek van.

Gazdag Apuka évi bruttó 6 millió 51 ezer Ft-ot keres. Ezért – mert Gazdag Apuka gazdagnak számít – külön 4 %-os szolidaritási adót köteles fizetni.

Viszont mert kellő számú gyereket tart el belőle, Gazdag Apuka vonaton, buszon és villamoson jár be a munkahelyére, így jóval a munkaidő kezdete előtt érkezik, alaposan letisztogatja a cipőjét, táskáját, kabátját és nadrágját a sártól, portól – annak érdekében, hogy úgy nézzen ki, mint aki annyit keres és hogy annyit is kereshessen, amennyiből szerényen eltartani reméli a családját.

Energiatámogatást csak a rászorulóknak kapjanak

Minthogy tehát a Gazdag családban az egy főre jutó nettó jövedelem nem túl magas, a család energiatámogatásra jogosult – lenne, ha ötszobás lakásukban nem gázzal fűtenének, főznének, tehát ha nem haladnák meg az évi 5 000 m³-es vezetékesgáz-fogyasztási határt. De mert meghaladják, nem is kérvényezik a támogatást, hiszen azt – az otthoni gázórájukon csekély fogyasztást produkáló leggazdagabb egyszemélyes háztartásokkal ellentétben – úgyis vissza kellene fizetniük. Ha a Gazdag család létszáma nem tíz, hanem csak öt fő lenne és nem öt, hanem két és fél szobás lakásban laktának, minden további nélkül jogosultak lennének energiatámogatásra. De hát ők gazdagok, nekik nyolc gyermekük van.

Gazdag Anyuka „nem dolgozik”, ami általában napi 18-20 órás elfoglaltságot jelent, és tudományos adatok szerinti értéke havi 250 000 Ft. Viszont kap gyetet, ami majdnem eléri ennek az összegnek az

együtizedét és ezzel Gazdag Anyuka létminimumának csaknem a felét is.

Mindenki csak a közteherviselése arányában kapjon a közszolgáltatásokból
Nyugdíja is ennek megfelelő lesz, tehát a létminimuma felét sem fogja elérni. Ha viszont megözegegyül, az özegegy nyugdíj talán felviszi őt a létminimumra. (De jó lesz neki?)

A jó teljesítményű diákoknak nem kell tandíjat fizetniük

A Gazdag gyerekek közül ketten államilag támogatott képzésben egyetemre járnak és (tegyük fel, hogy már 2010-et írunk) tandíj fizetésére kötelezettek, mert a sok fránya tudományos diákköri kutatás és cikkírás miatt a tanulmányi eredményük nem haladja meg a 4,8-as átlagot.

Ne a gazdagokat támogassa adókedvezmény. Adókedvezményt ellenben csak az vehet igénybe, akinek nincs is annyi jövedelme, hogy abból az adott célra költhetne.

Gazdag Apuka azonban nem érvényesítheti a tandíj adókedvezményét, mert ehhez túl magas a jövedelme, és a két gyerekre fizetett tandíj egyébként is több, mint amekkora adókedvezményt bárkinek is igénybe lehet vennie. A lakáshitelük törlesztésére sem jár adókedvezmény, hiszen Gazdag Apuka ahhoz is túl gazdag.

Nem az számít, hogy hányan laknak hány négyzetméteren, mert azzal csálni is lehetne, hanem hogy mekkora a lakásingatlan értéke.

A lakásuk is túl nagy, ezért túl értékesnek számít, így ingatlanadót is kell fizetniük.

Gazdagék gazdagok. Mert nyolc gyereknek is biztosítani tudják az építészeti szabványban előírt lakóterületet. Ettől, persze, még nincs több pénzük, hiszen ők nem hasznosítják, hanem – felelőtlenül? – csak használják a lakásukat. Tizenöt szobát.

Öt Gazdag gyerek még a közoktatás padjait koptatja, a nyolcadik, legkisebbik Gazdag gyerek négy éves. Az ő asztmás rohamainak megelőzésére Gazdag Anyuka a kicsivel minden nap felbuszozik a hegyre, ezért Gazdag Anyukának nemcsak a hét iskolás számára, hanem saját magának is kell bérletet vennie.

Kedvezményt a rászorulóknak

Miután nem nyugdíjas, ezért a nyugdíjminimumnál is kisebb nettó havi gyet-összegeből dolgozó bérletet kell váltania. A hét tanulóbérlet és egy dolgozóbérlet, összesen tehát nyolc bérlet ára viszont alig kerül többbe, mint két gyerek családi pótléka. Még szerencse, hogy a gyerekei már elég nagyok, mert nem lévén autójuk, közlekedés közben csak kettőnek

tudja a kezét fogni. Mert akárhány gyereke van is az embernek, keze legfeljebb csak kettő nőtt.

Magasabb családi pótlékra csak a tartósan beteg jogosult

Miután Gazdag Anyukának sikerül megelőznie a kicsi asztmás rohamait, természetesen csak a szokásos családi pótlékra és egészségügyi támogatásra jogosultak. Ami majdnem elég is a gyerekgyógyszerekre.

Túl sokat járunk orvoshoz, mindenki járuljon hozzá az egészségügyi ellátás fenntartásához

A legkisebbik Gazdag gyerek tehát idősebb háromévesnél. Ezért minden orvosi látogatásért, receptért 500-500 Ft-ot kell fizetni. Még szerencse, hogy nem a számla-önrészlet kéri, mert esetleg hiába állnak sorba az orvosnál, ha csak ott derül ki, hogy a kezelésre nincs elég pénzük. Gazdag Anyuka mostanában gyakran csak telefonon konzultál az orvossal a gyerek állapotáról. Ő maga három éve volt utoljára fogorvosnál, saját maga méri férje vérnyomását, gyógynövényekkel, sósvizes gargalizálással és infralámpával kúrálja családját, mint ahogy a hajnyírás is házimunka lett.

Egy csúnya utcai elcsúszása azonban elvitte két gyereke buszbérletének árát: az ő házi orvosukhoz ambuláns sebészet nem tartozik, az ortopédia látja el a baleseteket, oda azonban házi orvosi beutaló kell (500 Ft). Az ortopédián (újabb 500 Ft) röntgenbeutalót adtak (újabb 500 Ft), amivel vissza kellett menni az ortopédiára (lehet, hogy újabb 500 Ft?), a lelet láttán az orvos ultrahang-vizsgálatra is beutalta (újabb 500 Ft), Gazdag Anyuka ezt a leletet is visszavitte az orvoshoz, aki TB-támogatás nélküli gyógyszerrel rendelt (újabb 500 Ft?) plusz a gyógyszer ára) és hetenként egyszeri úszást is előírt (ez a legolcsóbb uszodában alkalmanként 500 Ft).

Visszont egy komolyabb összecsálási meghülés is (gyógyszerekkel együtt) kijön már 5-13 000 Ft-ból – ám amíg ki nem tör valami súlyosabb szövödmény, amíg látnak a gyerekek a szemüvegükkel, amíg nem nagyon fáj a fülük vagy el nem török a lábuk, addig bizony Gazdagék sem feltétlenül fognak orvoshoz fordulni.

Ennyi talán elég is lesz, nem?

Aki így gondolja, jöjjön el a családjával 2006. szeptember 16-án 10 órára hagyományosan a budapesti József nádor térre, ahonnan délre átsétálunk a Kossuth térre.

Morvainé Bajai Zsuzsanna

Fogyasztóvédelem – otthonteremtés

Kedves Tagtársak!

Az otthonteremtéssel kapcsolatos érdekvédelmi munkánkról és az újabb hírekről az alábbiakban olvashattok:

– Jó hírrel kezdjük: A „kis lakásból nagy lakásba” típusú fél-szocpulos lakástámogatás családjaink számára évek óta az egyik legkedveltebb lehetőségnek bizonyult. Problémát okozott azonban, hogy a cserélni szándékolt „kis lakás” tulajdonlása egy fix időponthoz, **2001. augusztus 1-jéhez** volt kötve. Többszörös javaslatunknak megfelelően ezt a jogszabályt úgy módosították, hogy az eladásra kerülő lakás több, mint **két éve** kell a család tulajdonában legyen.

Mivel az utóbbi időben a lakásüggyel foglalkozó szervezetet átalakították, és személyi változások is történtek, az általunk szorgalmazott lakásügyi kérdésekben az új minisztériumokhoz kellett fordulnunk. Kiemelt témák:

- a panelépületek energia-megtakarítást – egyben a távfűtési díj csökkenését – eredményező rekonstrukciója, ezen belül a fűtés szabályozhatóságának megvalósítása,
- a fiatalok otthonteremtési támogatásával kapcsolatban a 35 éves korhatár megemlése,
- a használt lakás értékhatárának megemlése,
- a szocpol összege és aránytalan elosztása,
- a jelenlegi lakbértámogatás átalakítása,
- az önkormányzati szociális lakások számának jelentős növelése,
- adósságtörlesztés és az ezzel kapcsolatos lakásárvételek.

2006. július 31-én megszűnt az Országos Lakás- és Építészeti Hivatal (OLÉH), a feladatok ellátására az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium keretén belül új szervezeteket hoztak létre. A lakásüggyel a továbbiakban a Lakásügyi Titkárság foglalkozik, vezetője: Csider László. Az építésüggyel az Építészeti és Településrendezési Főosztály foglalkozik, vezetője: Fegyverneki Sándor.

A II. Nemzeti Fejlesztési Tervre való felkészülés jegyében, az ELTE szervezésében 2006. július 11-én tartották meg a

„Magyarországi fenntartható energiastratégia” című műhelyvitatát, amelyre minket is meghívtak. Egyik sarokpontja volt a megújuló energiaforrások – szél, nap, elem, biomassa stb. – jövőbeli fokozottabb alkalmazása, de emellett kiemelt figyelmet kell fordítani a meglévő rendszerek energiatakarékos működésére.

Várjuk leveleiteket, telefonjaitokat. Továbbra is az egyik legnagyobb probléma, hogy sok családuknak él drága és bizonytalan albérlésben, az önkormányzatok nem rendelkeznek elegendő számú és elfogadható minőségű szociális lakással. A lakásüggyel kapcsolatos kérdéseitekkel bizalommal fordulhattok az *ingyenesen hívható 189-es* telefonszámon elérhető Kormányzati Ügyféltájékoztató Központ-hoz is.

Dombai Mária
építési tanácsadó

Elektronikus adóbevallás

Az elmúlt időszakban sokan kaptak olyan tájékoztató levelet az APEH-től, amely szerint 2007. január 1. után kötelező lesz az adóbevallást elektronikus formában tenni.

Időközben módosították azt a jogszabályt, ami ezt elrendelte. Ennek megfelelően, 2006. július 17-től, akinek nincs havi adó és járulék-bevallási kötelezettsége, azaz nem ad magánszemély számára kifizetést (nincs sem alkalmazottja, sem megbízást vagy bérleti díjat nem fizet...),

ANNAK NEM KÖTELEZŐ 2007. JANUÁR 1-TŐL SEM AZ ELEKTRONIKUS ADÓBEVALLÁS!

Még egyszer:

a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, a magánszemélyek számára kifizetést nem végző alapítványok, egyesületek, társasházak számára mégsem kötelező az elektronikus adatszolgáltatás.

További információ: a 189-es zöld számon is kapható.

***

Mit kell tudni a szeptember 16-i demonstrációról

Kedves Tagtársak!

11 év után ismét demonstrációra kényszerülünk, annyi a baj. Ezekről részletesen olvashattok a NOE Levelek más anyagaiban.

A demonstráció tervezett (a rendőrségen bejelentett) **napirendje:**

10-kor gyülekezés a József nádor téren **vonulási útvonal** (a főkapitányság esetleges kérésére kisebb módosítás azért előfordulhat):

- Nádor u. – Vigyázó F.– Akadémia u. – Kossuth tér,
- József nádor tér – petíció átadása a Pénzügyminisztériumban (adók),
- Nádor u. (József A. u.) – petíció átadása az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumban (lakásügy),
- Akadémia u. – petíció átadása a Szociális és Munkaügyi Minisztériumban (családi pótlék emelése, gyermek- és családsegélyezés), valamint az Egészségügyi Minisztériumban (biztosító-modell, vizitdíj stb.)

12.00 Kossuth tér (Himnusz, beszédek, zene, szavalat, petíció átadása a Parlament elnökének, Tavaszai szél)

14.30 a demonstráció befejezése, hazaindulás.

Az **előkészületekhez** az alábbi területeken kérjük a segítségeteket:

1. **Rendezők** (100 főre van szükség, mert hátha tényleg tízezen leszünk) – elsősorban budapesti tagegyesületektől, csoportoktól, egyéni tagcsaládoktól várjuk a jelentkezőket.

felelős: **Török Iván** (70/555-4805, ivan2@freemail.hu)

2. Lesz nemzetiszínű és NOE-**zászló, szórólapok**. Reméljük, hoztok az egyesületek nevét, esetleg a települések nevét is feltüntető **táblát**. Ha lehet, tagegyesületenként legalább egy-egy további **feliratot** (táblát, feliratos lufit) is hozzatok magatokkal. A szövegük a NOE szellemiségét tükrözze, de – persze – a legégetőbb problémákra hívja fel a figyelmet. Pl. *Vizitdíjjal, tandíjjal az esélyegyenlőségért? Még kér a nép – de nem ebből* (1995-ös feliratunk volt).

Aki csak tud, hozzon magával **babakocsit** – az is jó, ha csak egy felirat van rajta/benne: „*Innen is hiányzik egy gyerek*”.

Alapszabályunknak megfelelően pártjelvényeket, pártzászlókat, pártokhoz köthető színű (piros, narancssárga) holmikát **ne** hozzatok.

3. Ne felejtsetek el elhozni a **(feltöltött) flottás mobiljaitokat** és a **Tavaszi szél** minden verzzsákának szövegét (ld. a .12. oldalon)!

4. Mobil-WC-ről, **ivóvízről** (József nádor tér, Kossuth tér) központilag gondoskodunk, **mentőautó** is lesz velünk. Az időjárásnak megfelelően **napsapkát**, naptejet, **esőkabátot** és ennivalót, picurkák-

11 évvel ezelőtt...

Mi éri meg jobban: egy jó kis influenzajárvány idején vizitdíjakat fizetni, vagy az ezt megakadályozni képes demonstrációra utazni Budapestre, a József nádor térre?

11 évvel ezelőtt...

nak pelenkát (hozzá nejlonzacskót) stb. mindenki hozzon magával!

5. Aki nem tömegközlekedéssel jön, a **parkolást** meg kell terveznie. Szombaton – kevés kivételtől eltekintve – ingyenes a parkolás **személyautókkal**. (Javasolható: a **pesti** alsó rakparton a Lánchíd és a Margit híd közötti szakasz, „P + GY” táblával jelölik, ahonnan a Lánchídhöz közeli szakaszcélra gyalog pár perc a József nádor tér, szintén jó a **budai** alsó és felső rakpart és a Batthyány térnél a P+R parkoló, ahonnan az ekkorra már ismét üzemelő piros metróval a Kossuth tér 1, a Deák tér 2 megállóigra van.). **Buszokkal** az alsó rakparton tilos parkolni, de ingyenes a buszparkolás a Felvonulási téren és az Őrs vezér terén, ahonnan egy vonaljeggyel lehet eljutni a Felvonulási térről földalattin a József nádor tér szomszédságában lévő Vörösmarty téri végállomásra, ill. az Őrs vezér teréről piros metróval a József nádor tér közelében lévő Deák térre.

Visszafelé a Kossuth térről piros metróval egy vonaljeggyel a Batthyány térre, valamint az Őrs vezér terére, ill. a Felvonulási térre vagy (a piros metróval 1 megálló) Deák téri vagy (a 2-es villamossal 3 megálló) Vörösmarty téri átszállással lehet eljutni.

3. A **választmányi tagokat** kérjük, hogy a József nádor téren a pódiumpótló teherautón ülő titkársági dolgozónál majd írják alá a **jelenléti ívet** és a szokásos módon intézzék el a **költségtérítésüket**. Miután kibővített választmányit tartunk, minden választmányi tag még egy (persze, magával hozott) személy közlekedési költségeit elszámolhatja.

6. Rendkívüli **sajtótájékoztató** a titkárságon: **szeptember 7.** Ha módotok van rá, ugyanezen a napon a **helyi sajtóban is** hívjátok fel a figyelmet a demonstrációra (időpontja, helye, céljai).

Elnökség

***

Kedves Tagtársak!

Örömmel nyugtázom, hogy a NOE hajója újra megy. Sőt nem megy, hanem siklik. Szinte alig lehet követni. Ez sokatok munkájának az eredménye. Túl vagyunk a nemzetközi szinten is sikeres győri család találkozáson (bővebben a következő számban olvashattok róla), külön

köszönet *Márki Lászlónak* és *Szabó Györgynek* az itt végzett hatalmas munkáért. Köszönet illeti azt a sok munkatársat, aki részt vesz a NOE értékteremtő, érdekvédő, valamint közösségteremtő munkájában. Eddigi rövid elnökségem alatt nem emlékszem olyan segítségre vonatkozó kérésre, amely ne teljesült volna...

Emellett sokat halhattok mostanság az egyesületről a médiában a családokat sújtó intézkedések kapcsán. Higgyétek el, e hatalmas terhet jelentő feladatot nem jókedvünkből tesszük. Bizony sokan nem mérik fel, hogy családjaik számára mit is jelenthet, ha valóban bekövetkeznek a beharangozott intézkedések. Hatalmas kár keletkezhet abban a társadalomban, amelynek alapját családaink is jelentik...

Eppen ezért arra kérlek Benneteket, hogy Ti is figyeljétek a médiát, mozgósítsatok, és **gyertek el minél többen szeptember 16-án a tüntetésre**. Az egyesület vezetése ne egyedül küszködjön a döntéshozókkal!

Dr. Szabó Endre
elnök

***

Mi éri meg jobban: egy jó kis influenzajárvány idején vizitdíjakat fizetni, vagy az ezt megakadályozni képes demonstrációra utazni Budapestre, a József nádor térre?

Tavaszi szél

Moldvai csángó
népdal

Moderato
Alkalmazkodó ritmusban

1. Ta-va-szi szél vi-zet a-rasát, vi-ra-gom, vi-ra-gom,
2. Nát én im-már kit vá-lasztak vi-ra-gom, vi-ra-gom?
min-den ma-dár tár-sat vá-laszt, vi-ra-gom, vi-ra-gom.
te én-ge-met, én te-ge-det, vi-ra-gom, vi-ra-gom.
3. Né-pes fe-szek, bol-dog fe-szek, vi-ra-gom, vi-ra-gom,
4. Ál-dot napfény' süss le' rád-juk, vi-ra-gom, vi-ra-gom,
fi-ó-ka-i vi-gan éi-nek, vi-ra-gom, vi-ra-gom.
csil-lag-ta-ger, d-rizd ál-muk, vi-ra-gom, vi-ra-gom.

* a 3., 4. versszak Madras Katalin szövegezése

TUDJA-E ÖN,

hogy hol lesz szeptember 16-án?

Tiltakozzunk együtt!

Felhívás

A Nagycsaladosok Országos Egyesülete
utcai demonstrációra vár mindenkit!

Minden polgárt, aki nem ért egyet a kormány
gyermek- és családeellenes, szegénységet növelő,
a nemzet jövőjét súlyosan érintő
tervezett intézkedéseivel.

Várjuk a családalapításra készülőket,
a kis- és nagycsaladosokat, a szülőket, a gyermekeket,
a nagyszülőket és unokákat, hogy
méltóságteljes tüntetéssel
fejezzük ki tiltakozásunkat!

Időpont: 2006. szeptember 16., szombat 10 óra

Gyülekező: Budapest V. József nádor tér
innen vonulunk a Kossuth térre

Tisztelettel kérünk mindenkit,
hogy a pártszimbólumokat és pártjelszavakat
ez alkalommal hagyják otthon!

Nagycsaladosok Országos Egyesülete
Budapest Március 15. tér 8.

TUDJA-E ÖN,

hogy hol lesz szeptember 16-án?

Tiltakozzunk együtt!

Felhívás

A Nagycsaladosok Országos Egyesülete
utcai demonstrációra vár mindenkit!

Minden polgárt, aki nem ért egyet a kormány
gyermek- és családeellenes, szegénységet növelő,
a nemzet jövőjét súlyosan érintő
tervezett intézkedéseivel.

Várjuk a családalapításra készülőket,
a kis- és nagycsaladosokat, a szülőket, a gyermekeket,
a nagyszülőket és unokákat, hogy
méltóságteljes tüntetéssel
fejezzük ki tiltakozásunkat!

Időpont: 2006. szeptember 16., szombat 10 óra

Gyülekező: Budapest V. József nádor tér
innen vonulunk a Kossuth térre

Tisztelettel kérünk mindenkit,
hogy a pártszimbólumokat és pártjelszavakat
ez alkalommal hagyják otthon!

Nagycsaladosok Országos Egyesülete
Budapest Március 15. tér 8.

TUDJA-E ÖN, HOGY

- ha a családok szegényednek, attól nem lesz gazdagabb az ország?
- minden megszorító intézkedés a több gyermeket nevelő családokat halmozottan érinti?
- 2 000 000 – kiskorú – magyar állampolgárnak nincs szavazati joga?
- a családok 5 %-ában nevelkedik a gyermekek 25 %-a?
- 25 év alatt két megényyivel csökkent az ország lakossága?
- a 3 gyermekes háztartás létminimuma 186 146 Ft (KSH 2005), de a rendszeres szociális segély egy 5 tagú családnak csak 116 000 Ft-ra egszíti ki a jövedelmét?
- mire fordítja nagy jövedelmét az, aki családot tart el?
- ha Ön most nem kap fizetésemelést, akkor a következő hónapban már kevesebb pénzt fog kapni ugyanazért a munkáért?
- hová tűnt az eddig megszokott 13. havi családi pótlék?
- a legügyesebb szülőknek is csak két keze van, így kettőnél több kisgyermek kezét nem képes fogni utazás közben?
- a gépkocsik nagyobb részében már 3 gyermekülés sem helyezhető el, ezért van szűksége nagyobb autóra egy 6 tagú családnak?
- a közoktatás ingyenességébe az oda jutásnak is bele kellene tartoznia?
- a közlekedési jegyek és bérletek eddigi %-os támogatása ezután fix összegű lesz, tehát a jegyárak emelkedésével a támogatás aránya csökkenni fog?
- ahol több testvér van, ott többen egyszerre kerülhetnek egyetemista korba, és a többszörös tandíjat is egy zsebből kell kifizetni?
- a térítésmentes diákok tandíját a többi hallgató fizeti meg?
- a világ – és a magyarság legnagyobb tudosai többnyire sokgyermekes családokból kerültek ki?
- egy pedagógus munkaideje 2-szerese az óraszámának, azaz a kötelező óraszám 24-rré emelése ismét 48 órás munkaidőt jelent _ egy pedagógusnak?
- egy felsőoktatásban tanító oktató munkaideje 4-8-szorosa az óraszámának, azaz a kötelező óraszám 70 %-kal lehetséges emelése számukra akár heti 68 órás munkaidőt is és mekkora minőségromlást jelenthet?
- a Zöld könyvben egyszer szerepel a Gyermek kifejezés?
- a Zöld könyv szerint a 3 évesnél fiatalabb gyermekek élvezniének térítésidij-mentességet?
- három évesen kerül a gyermek óvodába, ahol hamarosan átesik egy sor betegségen és ahol több testvér van, ott ezeket a betegségeket a testvérek is el szokták kapni?
- hányszor kell orvosi igazolást beszerezni arról, hogy a gyermek egészséges?
- a Zöld könyvben több szó esik a betegségről, mint egészségről?
- a családok terheit növelő intézkedéseknek hosszú távú hatásuk van?
- a NOE a kis- és nagycsaládok érdekeinek következetes képviselője?

hol lesz ÖN szeptember 16-án?

TUDJA-E ÖN, HOGY

- ha a családok szegényednek, attól nem lesz gazdagabb az ország?
- minden megszorító intézkedés a több gyermeket nevelő családokat halmozottan érinti?
- 2 000 000 – kiskorú – magyar állampolgárnak nincs szavazati joga?
- a családok 5 %-ában nevelkedik a gyermekek 25 %-a?
- 25 év alatt két megényyivel csökkent az ország lakossága?
- a 3 gyermekes háztartás létminimuma 186 146 Ft (KSH 2005), de a rendszeres szociális segély egy 5 tagú családnak csak 116 000 Ft-ra egszíti ki a jövedelmét?
- mire fordítja nagy jövedelmét az, aki családot tart el?
- ha Ön most nem kap fizetésemelést, akkor a következő hónapban már kevesebb pénzt fog kapni ugyanazért a munkáért?
- hová tűnt az eddig megszokott 13. havi családi pótlék?
- a legügyesebb szülőknek is csak két keze van, így kettőnél több kisgyermek kezét nem képes fogni utazás közben?
- a gépkocsik nagyobb részében már 3 gyermekülés sem helyezhető el, ezért van szűksége nagyobb autóra egy 6 tagú családnak?
- a közoktatás ingyenességébe az oda jutásnak is bele kellene tartoznia?
- a közlekedési jegyek és bérletek eddigi %-os támogatása ezután fix összegű lesz, tehát a jegyárak emelkedésével a támogatás aránya csökkenni fog?
- ahol több testvér van, ott többen egyszerre kerülhetnek egyetemista korba, és a többszörös tandíjat is egy zsebből kell kifizetni?
- a térítésmentes diákok tandíját a többi hallgató fizeti meg?
- a világ – és a magyarság legnagyobb tudosai többnyire sokgyermekes családokból kerültek ki?
- egy pedagógus munkaideje 2-szerese az óraszámának, azaz a kötelező óraszám 24-rré emelése ismét 48 órás munkaidőt jelent _ egy pedagógusnak?
- egy felsőoktatásban tanító oktató munkaideje 4-8-szorosa az óraszámának, azaz a kötelező óraszám 70 %-kal lehetséges emelése számukra akár heti 68 órás munkaidőt is és mekkora minőségromlást jelenthet?
- a Zöld könyvben egyszer szerepel a Gyermek kifejezés?
- a Zöld könyv szerint a 3 évesnél fiatalabb gyermekek élvezniének térítésidij-mentességet?
- három évesen kerül a gyermek óvodába, ahol hamarosan átesik egy sor betegségen és ahol több testvér van, ott ezeket a betegségeket a testvérek is el szokták kapni?
- hányszor kell orvosi igazolást beszerezni arról, hogy a gyermek egészséges?
- a Zöld könyvben több szó esik a betegségről, mint egészségről?
- a családok terheit növelő intézkedéseknek hosszú távú hatásuk van?
- a NOE a kis- és nagycsaládok érdekeinek következetes képviselője?

hol lesz ÖN szeptember 16-án?

Önkormányzati választások előtt

(kérdések segítségül a döntéshez, amelyek helyi specialitásokkal javasolunk kiegészíteni)

Tudja-e ezeket az a jelölt, akire szavazhatok, és mit gondol ezekről a kérdésekről?

TUDJA-E ÖN, HOGY

- a családok 5 %-ában nevelkedik a gyermekek 25 %-a?
- a nyugdíjasok anyagi biztonságát csak az aktív korúak gazdasági teljesítménye tudja biztosítani?
- már ma is a nyugdíjba készülők korosztály létszáma nagyobb, mint az aktív kereső korba lépőké?
- 25 év alatt két megyényivel csökkent az ország lakossága?
- az egyfős (nem nyugdíjas) háztartás 2005. évi létminimuma 56 408 Ft (KSH)?
- a 14 éven aluli 3 gyermeket nevelő család 2005. évi létminimuma 186 146 Ft (KSH)?
- a rendszeres szociális segély egy 5 tagú családnak 116 000 Ft-ra egészíti ki a jövedelmét?
- minden segélyforint egyötöde az állam bevételeit növeli?
- mire fordítják nagy jövedelmét az, aki családot tart el?

- a fogyasztás alapú energiatámogatás a mérőórákat támogatja, nem a családokat?
- hány munkaórát tölt kézi mosással egy kétgyermekes szülő, ha nincs mosógépe és centrifugája?
- naponta hány liter vízre van szükség egy kisgyermekes családban, ha azt kút-ról kell hozni?
- egy 4 gyermekes családban az egyik gyerek fél évi családi pótlékát gyógyszer-re kell elkölteni?
- a legügyesebb szülőnek is csak két keze van, így kettőnél több kisgyermeket nem tud biztonságosan szállítani tömegközlekedési járművön?
- a gépkocsik nagyobb részében már 3 gyermekülés sem helyezhető el?
- miért van szüksége nagy autóra egy 6 tagú családnak?
- hogy némely magyar településen a közoktatás ingyenességébe az iskolába jutás is beletartozik?
- a világ – és a magyarság – legnagyobb tudósai többnyire sokgyermekes családokból kerültek ki?
- ahol több testvér van, ott többen is egyszerűen kerülhetnek egyetemista korbá?
- több gyermek taníttatásakor a többszörös költséget is egy zsebből kell kigazdálkodni?
- már egy egyetemista gyermek kollégiumi díja is elérheti a GYES összegét, az albérleti díja pedig a minimálbért?
- egy pedagógus munkaideje 2-szerese az óraszámának?

- a kötelező óraszám 24-re emelése 50 óras munkaidőt jelent hetente egy pedagógusnak?
- kétórás óraszámemelés azonos munka mellett 10 %-os munkabér-csökkentést jelent egy pedagógusnak?
- a pedagógusok óraszámának emelésével az oktatás hatékonysága romlani fog?
- az államnak egy fiatallal szembeni egyetlen rendőri intézkedés annyiba kerül, mint egy szakmunkástanuló egész tanévének finanszírozása?
- egy tornaterem egész évi esti és hétvégi nyitvatartása hány gyermeket menthet meg az elzúllástól?
- az ingyenes művészetoktatás hány gyermeket menthetne meg az elzúllástól, a stressz okozta betegségekétől?
- minden megszorító intézkedés halmozottan érinti a több gyermeket nevelő családokat?
- nem kellene a gyermekek vállalásának a szegénység vállalásával összekapcsolódnia?
- a fejlett világok államai már felismerték, hogy csak úgy tudják megőrizni az egyensúlyt, ha elismerik a gyermeknevelés gazdasági értékét?
- a családokkal kapcsolatos helyi politikának hosszú távú hatásuk van a település fejlődésére?
- minden nagycsalád is az első gyermek megszületésével kezdődik?
- a NOE a kis- és nagycsaládok érdekeinek következetes képviselője?

Választási menetrend

A TEENDŐ MEGNEVEZÉSE	HATÁRIDŐ	FELELŐS(ÖK)
A NOE, mint jelölt szervezet bejelentkezése az OVB-nél	06.08.21 16 ⁰⁰	központ
Jelöltek bejelentkezése, adatlapok leadása (Lehetőleg elektronikus formában fényképpel, 5-8 soros bemutatkozással)	06.08.21. 24 ⁰⁰	jelöltek
A jelentkezési lapok feldolgozása, nyomdai előkészítése	06.08.28.	Vári Ferenc
Személyes konzultáció NOE-s jelöltekkel a NOE központjában; meghatalmazások személyes átadása	06.08.28. 13 ⁰⁰	Vári Ferenc
Át nem vett meghatalmazások kipostázása	06.08.30.	Vári Ferenc
Megállapodás a listák állításáról, az azon szereplők sorrendjéről	06.09.04	listavezetők
Ajánló cédulák leadása (végső határidő)	06.09.08. 16 ⁰⁰	jelöltek
Kapott igazolások átadása a listavezetőknek	06.09.08. 20 ⁰⁰	jelöltek
Bejelentés kompenzációs lista állításáról (végső határidő)	06.09.11. 16 ⁰⁰	listavezetők
Szórólapok nyomdai átvétele, kifizetése	06.09.13.	Török Ádám, Vári Ferenc
Szórólapok szállítása, kiosztása (NOE-központ)	06.09.16. 15 ⁰⁰	jelöltek, Vári Ferenc
Át nem vett szórólapok postázása, kiszállítása (demonstráció után)	06.09.18.	Vári Ferenc
Szórólapok „kiszórása”	06.09.18-23.	jelöltek
Kampánygyűlések ajánlott ideje	06.09.25-29.	jelöltek
Kampánycsend (Őszi találkozó)	06.09.30.	mindenki!
Választás	06.10.01.	mindenki!!!

Választás 2006-2010

Mit várunk az önkormányzatoktól a következő ciklusban a települések fenntarthatóságának érdekében?

Napjainkban a gazdaság, a harmadik pillér, megpróbálja maga alá gyűrni a fenntarthatóság másik két pillérjét, a jó környezetet és a társadalmi szolidaritást. Sokan úgy gondolják, hogy az állam és az önkormányzatok eddigi szerepe, a közosság érdekeinek védelme – az alapszolgáltatások biztosítása, a foglalkoztatás javítása, a jó szellemi és fizikai környezet – kisebbedik. Ez igen nagy tévedés. A privatizáció kiterjedésével a hatóságok és a választott képviselőtestületek felelőssége folyamatosan nő. Feladatuk, hogy fokozottan védjék választóik érdekeit a profitérdekeket mindenek elé helyező fejlesztők és szolgáltatók rengetegében.

Az EU fontos alapelve a szubszidiaritás, vagyis az, hogy a döntéseket mindig a lehető legalacsonyabb (de még megfelelő) szinten kell meghozni. Ennek alapján minden közösségnek megvan a joga ahhoz, hogy saját területén sajátos, indokolt esetben az országosnál szigorúbb szabályozást vezessen be, amennyiben csak így tudja a közösség érdekeinek sérelmét elkerülni. Hasonlóan elvárható, hogy a képviselőtestületek ne tekintsék hitbizománynak a közösség vagyonát, természeti környezetét, ingatlanjait, meglévő infrastruktúrájának színvonalát a 4 éves ciklus alatt, hanem folyamatosan egyeztessenek választóikkal, valamint a területükön folyamatosan tevékenykedő kis- és középvállalkozásokkal, és a településen élők érdekeinek megfelelő döntéseket hozzanak.

Készítsenek az önkormányzatok leltárt a közvagyonról, a társadalmi tőke alakulásáról a ciklus elején és végén.

Nem elég azonban a jószándék, a döntéshozatalhoz rengeteg ismeretre is szükség van. Nem pártemberekre, hanem széleslátókörű, tudásukat állandóan gyarapítani akaró, a lakosság véleményére odafigyelő lokálpatriótákra, egészséges kompromisszumokra kész szakpolitikusokra van szükség. Olyan emberekre, akiknek merész vízióik vannak arról, hogyan lehet szolidáris, mindenki számára megélhető biztosító és jó környezeti állapotú települést fejleszteni, és azt is tudják, hogyan lehet e célokhoz az ott élőket mozgósítani.

Ne feledjük el, hogy az Európai Unióban máris 25 tagállam, hazánkban pedig mintegy 3 100 önkormányzat van. A helyi lakosok érdekeire maguknak a helyi civileknek kell vigyázni közvetlenül és a képviselői demokrácia adta keretek között.

Néhány konkrét elvárás:

Tájékoztatás, tudatformálás, társadalmi részvétel

- A képviselők segítsék a lakosság tájékozódását és beleszólását a fejlesztésekbe, a költségvetés kialakításába.
- A közpénzekből fenntartott lapok, rádiók, televíziók és honlapok garantálják a nézetek és érdekek kiegyensúlyozott képviseletét.
- A megválasztott képviselők, polgármesterek és jegyzők vegyenek részt fenntarthatósági és közigazgatási képzésen.
- Készüljenek kiadványok, oktatósomagok a lakosság, a képviselők és a közigazgatásban dolgozók folyamatos képzésére.

Szolidáris társadalom

- 12 év alatt 20 %-ra növekedjen a bérlakások aránya a városi területeken. (Pl. alakítsanak ki bérlakástömböket a panelfelújítás keretében.)
- A demográfiai helyzetre tekintettel a gyerekek és az idősebbek érdekeire fokozottan legyenek tekintettel (biztonság, pihenés, mozgásigény kielégítése).
- Biztosítsák a közintézményekben, közterületeken az akadálymentes közlekedést 2010-re. Minden felújításnál és új beruházásnál ellenőrizzék az akadálymentesség kialakítását.
- Friss hazai termékeket árusító zöldségszövetkezetek működjenek heti 2-3 alkalommal a köztéren.
- A tömegsport terjesztése legyen az önkormányzatok kiemelt feladata. Pl. építsenek ki erdei tornapályákat, hozzájuk vezető biztonságos kerékpárút-hálózattal.
- Alakítsanak ki nonprofit sportközpontot 2010-ig.
- Biztosítsanak az önkormányzatok teret (ingatlanokat és támogatást) a lakosság öntevékeny kezdeményezéseihez (nonprofit klubok, találkozóhelyek)

Környezet, arculat

- Készítsenek helyi Zajvédelmi Akciótervet 2008-ig (folytassanak egyeztetést az építési szabályozásról, a forgalomcsillapításról, egyéb pontszerű zavaró zajhatá-

sokról, fűnyírásról stb.).

- 2008-ra készüljön el az önkormányzat Zöldterületi Programja a zöldterületek megvédésére, karbantartására a lakosság, a tulajdonosok aktív részvételével.
- Készüljön el a település Rehabilitációs Programja. Vizsgálják meg, és hasznosítsák az elhanyagolt vagy üresen álló ingatlanokat a tulajdonosokkal egyeztetve.
- Csak akkora további beépítést engedélyezzenek, amekkora szabad műszaki és humán infrastruktúra kapacitással rendelkezik a település.
- Készítsenek Értékvédelmi és Arculat Programot a megőrizni szánt és fejlesztendő természeti és kulturális értékekről.
- Rendszeres polgármesteri bejárásokon, a civilek bevonásával ellenőrizzék a közterületek állapotát, a beépítéseket, az akciótervek és programok teljesítését.

Logisztika: ellátás, közlekedés

- A város teljes területén a főútvonalak által határolt, lakó-domináns területeken forgalomcsillapított övezeteket, gyalogutakat, biztonságos kerékpártárolókat alakítsanak ki.
- A gyalogosan elérhető alapellátás biztosítása legyen az önkormányzatok kiemelt feladata.

Finanszírozás

- Legyen lehetősége a kisbefektetőknek, a helyi lakosságnak részt vállalni a fejlesztésekben, erősítsék a szövetkezeti, kisközösségi tulajdon kialakítását, téglajegyek vásárlását stb.
- Segítsék elő a kölcsönösen előnyös együttműködést a szomszédos önkormányzatokkal
- Közös marketinggel és fejlesztési stratégiával érvélik el, hogy minél nagyobb hozzáadott érték teremtsen meg a településen
- Támogassák a helyi ellátást, a helyi munkahelyek létrehozását
- A környezeti károkat az okozó illetve a haszonélvezők fizessék meg
- Legyen lehetősége a lakosságnak a választásra, hogy ha környezettudatosan él, környezetkímélő infrastruktúrát épít ki, akkor a költségei is csökkenjenek.

Budapest, 2006. augusztus 15.

Levegő Munkacsoport

***

Milyen a családbarát önkormányzat?

Az önkormányzati választásokra készülve 2006-ban a családbarát települések elterjedését szeretnénk szorgalmazni. Amikor a képviselőjelölteket kérdezzük programjukról, terveikről, javasoljuk, hogy ezt a NOE által kidolgozott alábbi pontok mentén tegyék. A NOE által indított jelöltektől pedig elvárjuk (s várjátok el ti is), hogy a sajátos helyi gondok mellett, távolabbi és magasabbra is tekintve igyekezzenek ezeket a szempontokat kiemelten kezelni.

1. Jó minőségben és a családok számára jól elérhetően működjenek a településen a családokat érintő alapszolgáltatások (bölcsőde, óvoda, iskolák, gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, családi napközi, helyettes szülői hálózat, együttműködő civil szervezetek stb.)

2. A helyi szociális rendelet – a törvények betartásán túl – tartalmazzon a családok, különösen a több gyermeket nevelők számára kedvező lehetőségeket.

3. Érezhető legyen, hogy az önkormányzat nem csupán szavakban vagy a

törvények minimális szintű teljesítésével, hanem ezeken túlmenően is értékeli a gyermeket nevelő családokat, és lehetőségeihez mérten érdemi lépéseket is kész megtenni értük.

4. Az ügyfélszolgálatok kialakítása, az ügyintézők hangneme, ill. az intézmények vezetőinek a családokkal való bánásmódja legyen humánus (szóba sem jöhet, hogy megjegyzést tegyenek a gyermekvállalással kapcsolatban!).

5. Támogassák a családok lakáshoz jutását, ill. különösen a több gyermeket nevelők számára gondoskodjanak méltó körülmények megteremtéséről.

6. Könnyítsék meg a gyermekintézményekbe, iskolákba való eljutást.

7. Oldják meg az akadálymentesítést a gyermeket nevelők számára is.

8. Legyenek játszóterek, közösségi terek, ifjúsági szabadidős lehetőségek.

9. Gondoskodjanak a gyermekek és fiatalok biztonságáról (közlekedés, közbiztonság, játszóterek állapota stb.).

10. Támogassák a gyermeket vállaló fiatal családokat.

11. A településfejlesztés is legyen családbarát. Ne csak a különféle vállalkozói csoportok lobbierdekeire figyeljen, hanem a településen élő családok közérzetének, életviszonyainak javítására is.

12. Az önkormányzat és cégei, intézményei, mint munkaadók családbarát

módon állnak-e hozzá a munkavállalóikhoz (család és munka egyeztetése).

13. Családbarát szolgáltatások, nyitvatartások, közlekedési lehetőségek.

14. Tiszta és egészséges környezet.

15. Ha van valamilyen egyedi család-támogató, a gyermeknevelést vagy gyermekvállalást segítő program, intézkedés, ami mintául szolgálhat a többi önkormányzatnak, azt külön értékesnek tartjuk.

Kormosné D. Zsuzsa

***

A helyi önkormányzati választásokon bizonyára együttműködtek más civil szervezetekkel is. Ehhez jó, ha tudjátok, hogy az egyetemista-főiskolás diákságot képviselő HÖÖK-kal, a mozgássérültek országos szervezetével, a MEOSZ-szal, valamint a környezetvédő „Levegő Munkacsoport”-tal már megállapodtunk, hogy mind a egymás demonstrációin, mind aláírásokkal támogatjuk egymást.

A később csatlakozó szervezeteket még majd jelezzük.

Morvayné Bajai Zsuzsanna
elnökhelyettes

***

Az Otthon Segítünk Alapítvány felhívása

Kedves Tagtársaim!

Az Otthon Segítünk Szolgálatok hálózatát szeretnénk tovább építeni. Akkreditált képzésünkre keresünk olyan vállalkozó szellemű, legalább érettségivel, szülői gyakorlattal rendelkező, emberi problémákra érzékeny munkatársakat, akik arra vállalkoznak, hogy az Otthon Segítünk Szolgálatot a saját településükön megszervezzék. (Nem fizetett állást ajánlunk.) A várható feladattal más civil szervezeti vezető szerep nem fér össze. Nagyon fontos a saját család támogatása. Mindennek alapja egy 2006 őszén (várhatóan október második felében) induló, 2007. február első feléig tartó képzés, melynek során elsajátíthatják a fentiekhez szükséges ismereteket. A képzésért jelképes összeget (5 000 Ft) kell fizetni (egy ilyen tanfolyam díja egyébként kb. 80-100 000 Ft), és vizsgával zárul.

A képzés helye az Otthon Segítünk Alapítvány irodája, időtartama 6 hétvége (péntek délutántól vasárnap délig), szombat délben ebédet biztosítunk, szállásról, útiköltségről mindenkinek magának kell gondoskodnia. A tanfolyam záró alkalma egy egyhetes, bentlakásos intenzív képzés 2007. február első felében, melynek költségeit (szállás, étkezés) az Alapítvány állja. Hiányozni legfeljebb két képzési nappal lehet.

Jelentkezés: kérünk 4-5 mondatos indoklást, miért szeretne az Otthon Segítünk Szolgálat munkájában részt venni, és egy rövid önéletrajzot.

Jelentkezni lehet faxon (06-1/209-3430 inkább a délelőtti órákban), e-mailen (otthonsegitunk@webdream.hu) vagy postai úton (1114 Budapest Bartók Béla út 37.) szeptember 24-ig.

A jelentkezőket személyes beszélgetésre hívjuk. A gyors értesítés megkönnyítése érdekében kérjük a jelentkezőket, hogy telefon-, fax-számukat, ill. e-mail címüket is okvetlenül adják meg.

Az Alapítványról információ a www.otthonsegitunk.hu honlapon található.

Megismerkedéstől a családalapításig

Előadás- és beszélgetéssorozat keresztény házasságra készülő fiatalok számára a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, az Országos Lelkipásztori Intézet, a Katolikus Családtervezési Tanácsadó szervezésében.

A kéthetenként tartandó előadásokra minden fiatalot szeretettel várunk.

Az előadások szempontokat adnak a párválasztáshoz, érettebb önismerethez segítenek, és a családi élet főbb kérdéseit ismertetik.

Az előadások helyszíne: a **Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola** (Budapest, V. kerület, Piarista köz, az Erzsébet híd pesti hídfőjénél).

Ideje: szerda esténként 19-től kb. 21 óráig.

Program

2006

1. **Önismeret** szeptember 27.
Kállay Emil piarista
2. **A másik ember** október 11.
Dr. Pálhegyi Ferenc
3. **Hívatusunk** október 25.
Szláby Tibor – Ménesi Balázs-Krisztina
4. **Megismerkedés, szerelem** november 8.
Halupka Attila – Rebeka
5. **Ketten a többiek között** november 22.
Nádudvari Krisztián – Dorottya
6. **A döntés** december 6.
Földváry István – Mária

* * *

2007

7. **A házasság – szentség** február 14.
Jelenits István piarista
8. **Jegyesség és esküvő** február 28.
Ecseri Miklós – Zsófia
9. **Hit és megtartó szeretet a családban** március 14. Komáromi János – Mária
10. **Testi-lelki szerelem a házasság előtt és a házasságban** március 28.
Dr. Egri László – Katalin
11. **Családtervezés, a gyermekek elfogadása** április 11. Pál Bernadett
12. **Holtomiglan-holtodiglan... és a szürke hétköznapok** április 25.
Radó Péter – Erzsébet
13. **A család helyzete a mai világban** május 9. Bíró László püspök

Berecz Andrásék vendégei voltunk

Szöveg: Zalka Katalin

Kép: Becskerek Dusi

„Meséim? Amíg kielemezném, feltárnám, megragadnám, leleplezném, addig új mesét is megtanulhatnék. Egyelőre a csodaüzés a csodaboncolásnál is kedvesebb bogaram. Persze vannak sejtéseim, van néhány bizonyágom is. A mese hamar beférkőzik az emberek szívébe. Asztalt terít, ablakot nyit, játékokat, szerszámokat hoz. Gyereken-felnőttben hazatalál. Ez azért hallgatja szívesen, mert bánata van. Abban gyászfelete asztal mellé ül, vigasztal. Amannak féktelen kedve van, na, oda betáncol, bohócok közt szökdécsel. A harmadik szerelmes, a negyedik hontalan... ugyanaz a mese mindenkibe másképp költözik. Akkor még ott az okos! Az még megtoldja. Van a balga, az egyszerű, a pityókás, a részeg! Nekiáll, felezi, harmadolja... fölnegyeli! A jó mese azt is kiheveri!”

Berecz András nehezen áll kötélnek. Azt állítja, ő már mindent elmondott, ami mások számára érdekes lehet. Azzal együtt, hogy ismeri és megválaszolta mind az ötven kérdést, amit úgy általában fel szoktak neki tenni. Mit tehet hát ilyenkor az újságíró, aki valójában egy

meghitt beszélgetéssel is megelégszik? Megszervezi a találkozót, és a sorsra bízva az ötvennegyedik kérdést. Ölelkező falombok védett árnyékában találjuk meg a kertes házat, ahol a Berecz család lakik. A sok szép virág a háziasszonyt dicséri, akárcsak az illatos finomság, amivel kínálnak. Kedves otthon, igazi életér, amelyben hat ember, hat világ éli, mutatja a maga természetét. A beszéd is természetesen indul.

András: Most ahogy így ülök, eszembe jut, hogy annak az ajtónak a szemöldökfájába hintát tettünk. Beillesztettem szépen Misikét, és hogy zokszó nélkül aludjon el, verseltem neki. Ebben az időben csuvas dalokat fordítottam. Az újakat ezzel a hintalengéssel mértem ki. A „Ballagó lovamon léptetem” akkor jött csak ki, amikor Misikét jó félablakmagasságig löktem. A család ezt a magasságot már sokallotta. Mi ezt is sokszor keveselltük. Különbösen Misi örökké a mélységgel volt elfoglalva, előre dőlt, a padlót nézte. A hintapalintát eluntam, kezdtem bővíteni: „Láncos hinta, vas palinta, dörren a flinta, loccsan a tinta, nyílik a bicska, bátor a Miska, erős a Pista, hol vagy, Katica? Fára mász a Lilike, leesik a Lacika, megüti magát édesapa! Bumm!” A magam sorsát a végire hagytam. Hadd legyen jó csattanós. Sokszor nem alvás, hanem móka lett belőle. Misikének abban az időben a lift volt a kedvence. Mindenhova be kellett mennünk, ahol lift volt. Mikor egy felnőttnek elunta a beszédjét, a

két kezét összezárta, lassan emelni kezdte. Súgta, tátogetta, hogy ő már másik emeleten van.

Sok találkozásunk volt. Így családon belül, egymással. A tévételenség adta a nagy lehetőséget. Nincs tévénk, ezért könnyebben közeledünk egymáshoz. A számítógép ezen azért nagyon sokat rontott.

Napokban szedtünk elő a családi legendáriumból néhány mondatot. A kis Pityunak – aki most már érettségizik – éjszakázás után mondom: „Fiam, ledőlök egy félórara, hátha vitézebb leszek.” Na erre Pityu: „Kíváncsi vagyok, hogy az a fél óra mennyivel szorzódik, és az a vitézség mennyivel osztódik?” Tudta, hogy a fél órából másfél lesz, meg azt is, hogy a vitézség evvel fordított arányos. Meg azt is, hogy késik a „huncúrozás”.

Marci meg, a legkisebb, egyszer azt mondta: most szép csendesen beguggol az árnyékba, mert nem szeretné, hogy napkiszúrásst kapjon. Napszúrás? Hát milyen szó az? Napkiszúrás! Az a valami! Abba a Nap lelke is benne van. Alig várja, hogy jól kibabráljon valakivel, nagy unalmába. Ugye ő se tökéletes. Hát a Nap is ember! Nem igaz? Sok ilyen mondat születik. Próbáljuk ébren tartani őket. Aztán a rajzok. Azt is lehet komolyan venni. Az olyan, mint az EKG, mint a röntgen.

– Láthatóan mindenki szabadon mozog ebben az otthonban, de azért, ha jól sejtem, akad úr a háznál?

– Hát ugye én vagyok az, aki megmondom, merre menjen a szekér, feleségem pedig befogja magát, mondjuk a jármot segíték, szóval a nyakára segíték rátenni, és utána megkezdi, beledől, s húz. Majd elindulok messze útra, és hozom az abrakot. Hogy még bírja. Mert elakadna a szekér. S akkor mosolyogva odaint nekem, hogy: Hát te? Merre jártál? Nem azt mondja, hogy te istenmarhája, volnál-e szíves mellémbújni! A járomba! Hanem megkérdi: hol jártál? S akkor én elmondom, itt, meg itt. A gyerekek hol felugranak a szekérrre, hol le, hol meg eljártsszák, hogy húznak rajta valamit. Hú, ezt is hogy tudják! Aztán szép lassan ők is beállnak. Megy az. A szekeret nem lehet egyarccal húzni. Ott a hatalmas méreg, csipet szenvedés, meg az öröm, hogy jó, ilyen kátyús, mocskos világban valami istencsudájára mégis ballag a szekér! Öröm, keserűség vegyül.

– *Honnan tudják a gyerekek, hogy hol a határ?*

– Kipróbálják. Mind más irányban. Mihály állandóan el van merülve, nem pontosan érzékeli a világot, mert mindig egy dologgal foglalkozik. A liftajtók után például a buszajtók következtek. Akkor csak az volt. Jelen pillanatban ezerféle zsarolást alkalmaz, hogy pianinót vegyünk. Naponta öt, szépen megrajzolt pianinót mágnesez a hűtőszekrényre, a márkákat sorolja. Mi, többiek megosztott

figyelmű, játékos emberek vagyunk, Misi, ha belezuhan egy témába, úgy kell kihúzni. Mert akkor nem megy le a kertbe játszani, ha lemegy, akkor is ilyen holdkóros módra zongorázik a levegőben. Akkor rá kell szólni, Misi, itt vagyunk, jó hogy unalmasak vagyunk, nincs rajtunk annyi billentyű, de állj már közénk!

Márton pont fordítva, annyi mindent képes levern egy perc alatt, és annyit beszél, mikor megindul, hogy őt meg abban kell megállítani. Ő ilyen. Mindenki egy kicsit belemarkol a hajába, mert Marci feje a legtapinthatóbb felület ebben a házban. Marcinak néha ebből elege van. Jól táncol legényest. Pityu a mestere.

Kati nagylány, kicsit nehezen megközelíthető, soha nem volt engedelmes, de rossz sem. Nem ismerem a gondolatait, főleg, hogy most egy éve sarkára lépett egy legény. Felhőbe költözött. A szeme párás, mikor meglátom, elfelejtem, hogy mit is akarok kérdezni tőle. Ebből oszt puszi lesz, gyengéd hajcibálás. Akkor felragyog. Szépen énekel, de csak úgy, hogy ne lehessen hallani. Ha arckrém, kölni tűnik el, általában ő a tettes. Fülbevalókat próbálgat, a szép csupas hasikáját, azt persze leginkább én takargatom. Neki ugye nem engedi az élet. Én viszont fesztelenül visszaküldöm hosszú ingért, pulóverért. Veséről, szülésről magyarázok. Konokul, és ha lehet, változatosan. Máskülönben olyan meglepő nyakékekkel áll

elő! Pávától van rajta, mint az indiánoknak! Szép csöndesen elbabrál, dobozokat fest, szeret ajándékozni.

– *István?*

– Nekem fontos kérdés volt, hogy át tudom-e István fiannak adni a népdal, a mese szeretetét, egyáltalán ezt a világot. Mondom, elsőszülött, ő majd tovább adja a többinek. Nahát ez itt Budapesten magától nem jön-megy, ezért küzdeni kell. Utazni kell, hazajövet a kincset nem elhagyni, nem eldobni, itthon nem szégyellni. A barátságokat, mondatokat, dalmokkat megőrizni. Nem rángattam Pityut soha magamhoz. Még majdnem úgy tettem, hogy eridj odább, nem olyan érdekes az! És láttam, hogy lopózkodik, hogy felém hajtja a kíváncsiság. Az a kíváncsiság, ami egyedül az övé. A kazettáim lassan felvándoroltak az ő ágya fölé. Evett a méreg egy felől, másrészt meg örültem, hogy tulajdonképpen saját magának szerzi meg, apai jótanácsok nélkül. Elindult az apja felé! És még nem is tékozolt! Most már magának is furulyázik, tárogatózni is tanultat, ott szemközt, két utcával odább már mondogatják, hogy valaki igen vidáman trombitál. István úgy van, mint én annak idején. Fogalma sincs, hogy mi akar lenni.

– *Ez olyan nagy baj?*

– Én is, harmincévesen sem tudtam, hogy mi akarok lenni, közben kevés híján az voltam, ami most. Hát István is épp

elég ábrándos. Segítse az Isten! De azért ő is igyekezzen! Az eszít vegye csak szépen a foga közé, azt kívánom! A világ most attól hangos, hogy majd dönt a gyerek, ráér. Későn is érik a civilizált ember. Úgy tűnik.

– Huszonkét éve vagytok házások, a négy gyerek, s az ötödik a művész, meg a ház kívül belül. Bírod, Lilla?

Lilla: Andrástól annyi szeretetet és odafigyelést kapok, hogy már ezért is megéri. Nem becsüli le az én háttér-munkámat. Hálás érte. Csóppet sem ér-

zem, hogy a háttérben lennék, azért, mert engem nem látnak a reflektorfényben. Ugyanúgy jut a szeretetből meg a reflektorfényből, mint neki. Az, hogy az András idejutott, vagy hogy ezt csinálja, az az én akaratomon is múlt. Amikor elindult huszonvalahány éve ezen a pályán, akkor kicsit én is terelgettem, biztattam. Boldog vagyok, hogy sikerült, mert szerintem fontos a küldetése.

– Azért lényegesen több impulzus éri őt, mint téged.

– Igen, de ő a természetéből adódóan

is, meg tudatosan is törekszik, hogy ezeket át tudja nekem adni, ugyanolyan intenzíven, mint ahogy megélte. Ez mindig fontos volt, nemcsak a mi kettőnk kapcsolatában, hanem a családban is, hogy bárkivel bármi történik, meg tudja osztani a többiekkel. Andrásból ez áradt, nekem meg kellett tanulnom.

(Köszönetet mondunk a Képmás Magazinak a cikk átvételének engedélyezéséért.)

Őszi találkozó

Kedves Tagtársaink!

Most már biztos, hogy **szeptember 30-án, a Népmese Napján** tartjuk **Egyesületünk őszi Találkozóját a MÁV Nosztalgia Parkban.**

Az elmúlt nehéz időszak hagyományos rendezvényeink szervezésére, köztük az őszi Találkozóéra is rányomta bélyegét. Most viszont a titkárság és az elnökség újult erővel dolgozik a rendezvény előkészítésén Szombathy Márta elnökségi tag vezetésével.

A programok szervezése folyamatban van. Még nem tudjuk, hogy a felkért művészek, zenészek közül ki tudja elfogadni felkérésünket, hogy a közösen készíthető köleveshez meg tudjuk-e szerezni a Szent Imrei Katasztrófavédelem óriásbográcsát stb., így csak terveinket tudjuk megosztani Veletek.

Tájékoztató az árakról:

A Parkba a **belépőjegy** felnőtteknek 400 Ft, a gyermekekért 18 éves korig nem kell fizetni.

A park területén sok érdekes, interaktív programot találhattok: mozdonyvezetés (1000 Ft/mozdony), hajtányozás (300 Ft/hajtány), lóvasutazás 100 Ft/fő stb.

Ha a köleves főzés elmarad, lehetőség lesz **egyáltalán** megrendelésére 650 Ft/adag áron.

Előzetes tájékoztatónkban már írtuk, hogy **szállást** nem szervezünk, ezért akik több napra szeretnének jönni, maguknak kell szálláshelyet felkutatniuk, megrendelniük.

Tervezzük mentesítővonat(ok) indítását is, ehhez azonban fel kell mérnünk az igényeket. Lak Gyuszi kérése, hogy a mellékelt előzetes **jelentkezési lapot**

minél hamarabb – aki teheti **postafordultával** – küldjétek vissza titkárságunkra.

Az előzetes jelentkezési lapot beküldőknek pontos programot és az előre fizetendő költségeket a szeptember elején kiküldendő levelünkben tudjuk megírni.

Azoknak a csoportoknak, egyesületeknek, családoknak, akik már elküldték (bediktálták) a jelentkezésüket, köszönjük.

Hamarosan küldjük a végleges jelentkezési lapot és a befizetéshez szükséges csekkre.

Megértéseketek és „gyors ügyintézeteket” előre is köszönjük!

Egyed Éva

***

Ízelítő a programból

10 h Megnyitó

Péceli Fúvószenekar
zenél a *Gyöngyharmat* együttes
rövid mesét mond *Zsolnai Orsolya*

11-12 h Mesekörök

Boldizsár Iona mesekutató (felnőtt
mesekör)

Giovannini Kornél, Kovács László és Gyöngyharmat (gyermekjátékok,
mese)

Varga Mihály mese és dуда
mesejelmez verseny

12-14 h Ebéd: nagy össznépi **KŐLEVES**
fogyasztás

14 h Makám együttes *Ákom-bákom* című
koncertje

Séta a Vasúttörténeti Park nevezetességei között

„Üdülj és okosodj”

A Tisztelt Olvasó is volt már biztos táborban... Na, ez nem olyan volt. Mert ez **ÜDÜLJ ÉS OKOSODJ** volt. Ezt igazolták hazaérkezéskor a pályaudvaron könnyesen csillogó gyermekszemek, melyek a búcsúzás egereit itatták. De kezdjük az elején!

Július 26-án a vonatunk reggel 6 órakor zakatolt ki az egyik budapesti pályaudvarról, így a csapat hajnali 3-4 óra között kelt. Ebben sok üdülés nem volt, de délután máris az Őrségi Nemzeti Park előadótermében ültünk – bóbiskoltunk a hajnali kelésre való tekintettel – és okosodtunk. Szeres településszerkezet, tóka, foltos szalamandra, siketfajd... Ha a becses Olvasó nem tudja, hogy ezek mik, akkor valóban nem jár Üdülj és Okosodj táborban.

A helyszín az Őrség, Őriszentpéter, ezen belül is Keserűszer, Bakó Panzió. A csapat 23 vidám, 11-12 éves gyerkőc volt, a táborvezető Szimlorné Medveczky Andrea, és néki 5 segédje. A hétvégén Csabai Attila, valamint a tábort két éve útjára indító Balogh László is velünk volt. A körülölelő természet már önmagában is felüdülést nyújtott, de ha valaki annyit mészázik, mint mi, akkor garantált az

(aktív) pihenés. A bátor résztvevők az ország minden sarkából érkeztek, így nem csak a természettel, a nem mindennapi dolgokkal ismerkedtek, hanem egymással is. A nagy kirándulások, melyek alkalmat adtak a beszélgetésekre, a lakóhely bemutatása és a sok játék mind ezt segítették. Volt íjazás, rovásírás, lovaskocsizás, korongozás, mézeskalács-sütés és díszítés, kosárfonás. Ez utóbbi komoly szaktudást igényelt, amit Lakatos Emesének és szüleinek köszönhetünk.

A vidámparkban, melynek sikere Nagy Nikolettet dicséri, többek között lehetett célba dobni, bekötött szemmel almát horgászni egy vízzel teli lavórból, és szintén kendővel bekötött szemmel kellett feltűzni a malac tagjait a testéhez. Aki evett már bekötött szemmel késszel villával csokit, az el tudja képzelni, mennyi nevetés kísérte ezt az akadályt is. A kézműves foglalkozásokból kifogyhatatlan Erdész Orsival gyöngyöt fűztünk, szalvétatechnikával képeket készítettünk. A napi mozgás is biztosítva volt, de legalább egyszer mindenki nekiiramodott, mikor Futó Balázs ütötte el a málalabdát... Látogattunk Árpád kori templomot, ahol vasárnap a vállalkozó kedvűek

szentmise keretében még ministráltak is! A veleméri templomban a vezetők csak ámultak, amikor a gyerekek befejezték az idegenvezető mondatait, ugyanis egyikük-másikuk olyan tájékozott volt, hogy még egy szakembert is lepipált volna. Este volt kullancskeresés és diavetítés, a tábor végén pedig záróműsor, ahol mindenki oklevelet kapott, hiszen mindenki remekelt valamiben ez alatt az együtt töltött hét alatt.

Üdültünk, okosodtunk, új barátokat szereztünk, és jól éreztük magunkat. A tábor célja – jelenleg még csak egy hét üdültetéssel – támogatni azokat a családokat, és legfőképpen gyermekeiket, akik iskolai teljesítményük és osztályfőnöki ajánlásaik alapján jó eszűek vagy egyenesen tehetségesek és ehhez szorgalmasak is. A NOE Levelekben megjelenő tábori felhívásra több jelentkező volt, mint ahány férőhely, így a kapott ajánlólevelek és a családi helyzet figyelembe vételével kellett döntenie a résztvevőkről.

Köszönet a résztvevőkön túl a NOE-nak, a szervezésben közreműködőknek és mindenek felett Bakó Józsefnek és Katalinnak a nagylelkű felajánlásért, amellyel a tábor helyszínéül újra Keserűszert választhattuk. Köszönjük az „Esélyt a képességeknek” programot támogatók felajánlásait, továbbá az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium nevében a Mobilitás Középmagyarországi Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda támogatását és az általuk kiírt pályázaton nyert anyagi támogatást.

A táborral kapcsolatos további információ az alábbi e-mail címen kérhető: rita.futo@pannongsm.hu

Szilvássy Gáborné Futó Rita

Nagycsaládok Országos Egyesülete
ŐSZI TALÁLKOZÓJA
Budapest, Vasúttörténeti Park

2006. szeptember 30.

ELŐZETES JELENTKEZÉSI LAP
CSALÁDOK SZÁMÁRA

Visszaküldendő: POSTAFORDULTÁVAL (faxon: 317-4563, 235-4945, e-mailen: szita.brigitta@noe.hu, jelentkezési lap letölthető a honlapról is) a NOE Titkárságra!

A család neve: .....

Telefonja, e-mail címe: .....

NOE flottás telefonja: .....

Levélcíme: település: ..... irányítószám: .....

utca: ..... házszám: .....

A kiránduláson összesen ..... **felnőtt** és ..... **gyermekkel** (akik közül 6 éven aluli ..... fő) szándékozunk részt venni.

Személyautóval/kisbusszal utazunk (a megfelelőt kérjük aláhúzni)

Szeretnénk igénybe venni a NOE Titkárság szervezésében közlekedő mentesítő vonatot

..... állomástól/állomásig
..... fővel.

Megjegyzés: .....

.....

Dátum: .....

.....
aláírás

Kedves Tagtársaink!

A **Magyarországi Élelmiszerbank Egyesület** az EU intervenciós áruk élelmiszer segélyprogramja keretében **2006. áprilisától gabona adományban részesíti Egyesületünket.**

Az első fordulóban liszt és tészta adományt kaptunk, melyhez tagcsaládjaink a Regionális Irodáink és helyi szervezeteink vezetői közreműködésével jutottak hozzá.

A második fordulóban tészta, keksz és liszt adományra számíthatunk.

Az egyesületek és csoportok tagsága – a már jól bevált gyakorlat szerint – most is a régiós irodákon keresztül részesülhetnek az adományban. Itt hívom fel a figyelmet arra, hogy azon szervezetek, akik elmulasztották az adományról szóló elszámolásukat megküldeni az Élelmiszerbanknak ill. a régióközpontnak, azok a további adományokról értesítést sem fognak kapni, nemhogy részesülhetnének azokból, mert a NOE által aláírt Élelmiszersegély Szerződésben 30 napos elszámolási határidőt vállaltunk, annak elmulasztása a szerződés

felmondását ill. a NOE ideiglenes vagy végleges kizárását vonhatja maga után, és ezt nagyon szeretnénk elkerülni.

Sajnos az egyéni tagságot elég nehéz elernünk, de „dolgozunk” azon, hogy ők is részesülhessenek az adományból. Részletek a NOE Levelek/Nagycsalád következő számában.

Egyed Éva

***

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten, NOE- tagoknak 5 % kedvezményrel!

☎ **20/956-5720 Kovács Árpád**
e-mail: teherfuvarozas@uw.hu
web: <http://teherfuvarozas.uw.hu>

Plasztikai Sebészet. Dr. Jánky György plasztikai sebész rendel: hétfő, csütörtök: 15-19 h. Vállalom, hogy a legalább egy éve NOE-tag, 3 vagy többgyermekes, érvényes tagsági igazolvánnyal rendelkező szülők – csak 5-12 év közötti –, elálló fülű gyermekét vagy gyermekeit **térítésmentesen** megoperálom, ha igényli és alkalmas a műtetre.

1114 Budapest, Bartók Béla út 1.,
☎ **365-8633; 20/934-8778**
E-mail: jankydr.plastsurg@axelero.hu

Hévízen a gyógyfürdő közelében biztos megélhetést nyújtó, panzióknak, szobakidásra alkalmas, nagy, háromszintes családi ház újszerű állapotban eladó. A házban 7 szoba, 5 fürdőszoba, 2 hall, és szerkezetkész nettó 70 m²-es tetőtér található. Az ingatlan tartalmaz egy bármilyen tevékenységre alkalmas, külön bejárattal üzemeltetési engedélyvel (pl. fodrászat, varroda, természetgyógyászati-, fogorvosi, orvosi rendelő, élelmiszerbolt).

☎ **20/990-6130**

Fuvarvállalás! Titkárságon leinformálható NOE-tag, 14 köbméteres kistehergépkocsival, Budapestről.

☎ **70/316-1533; 395-1217 Sziráki Imre**

Monorierdőn 557 m²-es telken 3 szoba + nappali összkomfortos ház jelenleg még építés alatt, de kulcsra készen, illetékmentesen, kft-től, fűtővonalától 150 m-re, buszmegállótól 80 m-re eladó. Átadás kb. októberben. Irányár 14,7 millió.

☎ **70/264-53-13**

Eladó egy fehér, 2000 cm³-es, 95-ös évjáratú Fiat Ulisse elektromos ablakemelővel, 8 személyre vizsgáztatva, központi zárral, vonóhoroggal, téli-nyári alufelnis gumikkal. Irányár 1,5 millió Ft. Részletfizetés megbeszélhető.

☎ **dr. Szeifert József 20/9456-532**

***

Üdülési ajánlataink

Tiszafüred az érintetlen természetre, csendes környezetre vágyók kedvelt üdülőhelye. A Tisza-tavi régió legnagyobb idegenforgalmi központja a Hortobágy szélén, a Tisza partján.

Ha családjával pihenni, kikapcsolódn szeretne, jöjjön a **Mani Üdülőbe**, ahol 7 db 4 személyes (2+2 ágyas) apartman és 2 db 6 fős (3x2 ágyas) családi ház áll vendégeink rendelkezésére. Férőhely: 40 fő.

Minden apartmanban és házban felszerelt konyha (hűtőszekrényrel), SAT-TV, saját fürdőszoba, WC van, ágyneműt biztosítunk.

Az udvaron úszómedence, napozóágyak, kerti bútorok, grill-pavilon, bogrács, szalonnasütő és zárt parkoló van. Gyerekeknek homokozó és hinta. A teniszpálya térítés ellenében vehető igénybe, ára 1 000 Ft/óra. Étkezés önellátással.

Javasolt programok: gyógyfürdő, Tiszaparti szabad strand, csónaktúra, horgászat, madárrezervátum megtekintése gyalog és kishajóval, lovaglás, pusztakocsikázás, múzeum, fazekasok. Közeli városok: Debrecen, Eger, Szilvásvárad, Tokaj stb.

Áraink: 2006. szept. 1. – okt. 31. 4 fős apt/éj 8.000 Ft, 6 fős ház 10.000 Ft/éj. Szülővel egy ágyban alvó gyermekért nem kell fizetni! Idegenforgalmi adó: 250 Ft/éj/18 év felett.

ÜDÜLÉSI CSEKKET ELFOGADUNK!!!

Elérhetőségünk: Tiszafüredi MANI Üdülő Bt.

5350 Tiszafüred
Szabadság u. 20-22.

Tel./fax: 59/350-484, 20/390-5545,
e-mail: maniudulo@vivamail.hu,
honlap: www.maniudulo.hu

Pihenni

nem csak hétvégén lehet !

Érvényes: 2006. 09. 03 - 12.21. (vasárnap-csütörtök), kivétel: 10. 22-23.

Speciális ajánlat szeptember - december hónapokra !
Használja ki a hét eleji csendesebb időszakot és jöjjön el hozzánk Bükfürdőre a Hunguest Hotel Rápce Goldba **** !

Rendkívül kedvezményes áron kínálunk 4 éjszakás üdülési, kikapcsolódási lehetőséget vasárnapi érkezéssel és csütörtöki elutazással.

**Kétágyas szoba 2 fő részére
50.000 Ft / szoba / 4 éjszaka**

A szobaár tartalma:

szállás büféreggelivel • félpanziós ellátás (vacsora büféasztalról) a szálloda wellness szigetének használata (úszómedence, jacuzzi, szauna, gőzkabin) • fürdőköntös bekészítés • reggeli gimnasztika minden nap nordic walking (elmélet és gyakorlat) • kerékpártúra (10 és 15 km-es útvonal) • vízi gimnasztika naponta kétszer egészséges étkezési- és életmódtanácsadás • élőzene az étteremben szerda – szombat • Gold játszószoba non stop nyitvatartással, 10.00 – 18.00 óra között óvónős foglalkozások, gyermekfelügyelet • zárt parkoló

Újdonság: a normál reggeli és vacsora büfé mellett wellness büfé is megtalálható, az egészséges táplálkozás jegyében elkészített kalóriaszegény, alacsony zsírtartalmú ételek széles kínálatával.

Gyermek térítési díjak (a szülővel azonos szobában, pótágyon történő elhelyezés esetén) **0-14 év: gratisz, 14-18 év: 4.000,- Ft / éj / gyermek**

A helyi idegenforgalmi adó külön kerül felszámításra, 18 – 70 év között 330,- Ft / fő

Ezzel a speciális szobaárral max. 50 szoba foglalható egy időben.

A megadott kedvezményes árból további engedményt (Hunguest törzskártya pontgyűjtés, pontfelhasználás, Szállodaszövetségi kedvezmény,...) egyáltalán nem adunk.

Szobafoglalás: H-9740 Bükfürdő, Európa u. 3. • Tel.: + 36 94 358 140
Fax: + 36 94 358 460 • reserve@hotelrapcegold.hunguesthotels.hu
www.hotelrapcegold.hu • www.hunguesthotels.hu

HUNGUEST HOTEL
RÁPCE GOLD

BÜKFÜRDŐ

